XV. évfolyam. Budapest. 302. szám. Szerda, 1881. november 2.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyiltterek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.
Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernál, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

Budapest, nov. 1.

A bécsi fejedelmi találkozásnak Umberto király elutazásával immár csak tarlóvá lett mezején még mindig elég érdekes böngészni. Igy mindenek előtt azt halljuk erősiteni, hogy a diplomácziai testületnek az olasz királyi pár által történt fogadásán, bármennyi volt is az csupán formaszerü, észre lehetett venni, hogy Duchatel gróffal, a franczia nagykövettel, mily különös tisztelettel bántak. Ugy látszott, jegyzé meg egy diplomácziai személyiség, ki a fogadáson jelen volt, hogy Bécsben ugy mint Rómában, gondosan kerülnek mindent, a mi Franczia ország érzékenységét fölgerjeszthetné. Nyilván azért állnak most el az olasz király berlini utjától, mert Párisban állitólag nagy bizalmatlanságot keltett volna az, ha Umberto király a berlini császári udvarnak vendége lett volna. Mancini miniszternek erre vonatkozólag tett nyilatkozata, melyet egy mult éjjeli táviratunk jelzett, igy hangzik:

„A királynak Berlinbe utazása eleitetett, vagy legalább határozatlan időre elhalasztatott. Először is ott semmi különös tárgyalni valónk nincs, mert Bécsben tárgyalunk Berlinnel is, s itt, jól tudtuk, korlátlan felhatalmazással birnak. Másodszor tudjuk, hogy a bécsi találkozás mindenkiben bizalmat kelt, egy berlini találkozás azonban, joggal vagy jogtalanul, egyikben-másikban bizalmatlanságot keltene, ami nem illik bele számításainkba. Onöknek szükségük van miránk, s nekünk szükségünk van önökre; önöknek meleg óhaitása ez, nekünk pedig sürgető szükségletünk. Szivesen jöttünk el Bécsbe, de ha nem akartunk volna jönni, mégis el kellett volna jönnünk. Érdekünk képezi őszinteségünknek legbiztosabb kezességét, s legalább ebben az esetben egész Olaszország a hátunk mögött áll. Miniszteri utódom nem adhatott volna a királynak más tanácsot, mint én. Nem ilyen vagy olyan kabinetnek, hanem az országnak a politikáját követtem én.“

A berlini sajtó folyvást a legkedvezőbben itél az olasz király utazásáról. A „National Ztg.“-nak azt irják Bécsből, hogy az entrevue minden irányban teljes siker. Mindkét udvarra nézve bensö családi esemény jellegével bir az, melynek a jövő talán még további jelentőséget fog kölcsönözni. Mancini és Kállay kitünően megértették egymást, és Mancini nyilatkozatai igen kielégitők voltak. Olaszország utógondolat nélkül lép be a konzervativ békepolitikába, és ez Berlinben és Bécsben egyiránt elégültséget keltett. Emliti egyuttal a német trónörökösnek Umberto királyhoz intézett sürgönyét, melyben szerencsét kiván neki a bécsi látogatáshoz, mint a mely „egy berlini látogatás kérdését egy lépéssel előbbre viszi“.

Egy Londonban állomásozó külföldi diplomata — mint Londonból jelentik — ott a következő részleteket beszélte az entrevueről, „Umberto király bécsi utja már augusztus végén vagy szeptember elején elhatározott dolog volt. De csak Ferencz József királynak Robillant előtt kijelentett kivánságára s Budapest, Róma és Monza közt folyt élénk sürgönyváltás után határozták el, hogy Margherita királyné is elkisérje férjét. Formaszerü osztrák-magyar-olasz-szövetséget tényleg nem kötöttek meg, először azért, mert Ausztria-Magyarországnak jelenleg nincs külügyminisztere, a kivel Mancini ezt a kardinális kérdést tárgyalhatná. Egy egész sor apró kérdés azonban kölcsönös megelégedésre oldatott meg. Megegyeztek a dunai kérdésre, a chioggioták halászati ügyére, a gardai halászatra s több vámkérdésre nézve is. Az olasz miniszterek, hir szerint, a találkozás eredményével nagyon meg vannak elégedve.

Bismarck herczegnek a mai táviratokban egy érdekes nyilatkozata van előttünk. A lipcsei „német diák-egylet“ ugyanis a választások napján nagy dáridóval ünnepelte meg az antiszemiták anticipált diadalát. Ekkor érkezett hozzájok a berlini választások eredményének elszomoritó hire. A mulatság félbeszakadt s nyomban táviratot küldtek a diákok Bismarcknak, kit rendületlen odaadásukról biztositottak. A birodalmi kanczellár erre a következő távirattal felelt:

Szivemből köszönöm táviratukat. A berlini táviratok engem sem meg nem leptek, sem el nem csüggesztettek. Krónikus betegségek időt és türelmet kivánnak. Örömmel értem meg táviratukból, hogy a német diákok egylete a jövőben való szilárd bizalomban egyetért velem.

Bismarck.“

A franczia képviselőházban a tuniszi ügyben teendő interpelláczió, melyet Proustés Lockroy fognak benyujtani, valószinüleg csak e hó 7-ikén kerül tárgyalásra. A legujabb tudósitás szerint Gambetta ismét elállott attól, hogy ez alkalommal programmját kifejtse. Hivei által azt javasoltatta, hogy a többség tagjai nagy gyülést rendezzenek, a melyen aztán ő kifejtené a maga politikáját.

Tuniszból jelentik, hogy a Keruán környékéről elvonult fölkelők a tripoliszi határon lakó törzsekkel egyesültek s gyujtogatva és fosztogatva portyáznak velök együtt. Keruán mellett egyesülve vannak e pillanatban Saussier, Etienne és Forgemol tábornokok hadereji. De arról, hogy mikor indulnak tovább délre, az elmenekült fölkelők után, még semmi jelentés sincs.

A bukaresti „Timpul“ azt állitja, hogy a vörös könyvből a dunai kérdésre vonatkozó okiratok a román kormány kérelmére maradtak ki, mert e kormány azelőtt tett igéreteinek közzététele által az ország előtt kompromittálva lett volna s lehetetlenné tette volna magát.

Az osztrák delegáczióból.

Az osztrák delegáczió költségvetési albizottságának tegnapi ülésében Kállay Béni a külügyminiszterium vezetője, mint táviratainkban jelezték, hosszabb beszédet tartott, melyben több a monarchia külügyi viszonyait illető ügyről adott felvilágositást.

E beszéd egész terjedelmében nem tétetett közzé, minthogy Kállay a nyilatkozatokat oly feltétel mellett tette, hogy azokból csak annyi kerüljön nyilvánosságra, amennyit a jegyzők a kormány képviselőjével egyetértésben a közlésre alkalmatosnak találnak. Ehez képest a beszéd a következő kivonatban tétetett közzé:

A danzigi találkozás mint ez a pétervári és berlini nagykövetség jelentéseiből kitünik, az orosz czár leg sajátabb kezdeményezéséből jött létre. E találkozásnak czélja az volt, hogy a két uralkodó és birodalmuk közötti barátság dokumentáltassék, s ezáltal az európai béke uj biztositékot nyerjen, s szóló meg van győződve, hogy e találkozás alkalmával semmi olyasról nem volt szó, ami e czélt tulhaladná.

A dunakérdésre vonatkozólag Kállay kiemeli a megoldás rendkivüli fontosságát, mert ettől fog függni, hogy a monarchia az Alduna forgalmára gyakorolhat-e olyan befolyást, a minőt anyagi érdekeinek megóvása okvetetlenül megkövetel. E kérdés vizsgálásánál mindenekelőtt ama nagy különbséget kell szemügyre venni, a mi a Dunának, mint forgalmi érnek és más közlekedési eszköznek, például a vasutnak természete közt van. A vasutak egyesek, vagy egy államnak biztositékát képezik. Ennek tarifaviszonyaira az állam irányadó befolyást gyakorolhat, legutolsó esetben lépéseket tesz az államositásra. A dunai gőzhajózásra ilyen befolyást még azok az államok sem gyakorolhatnak, melyeken a Duna keresztül folyik. Az 1856-iki párisi szerződés a Dunán való hajózást szabaddá tette, s ez által e folyam nemzetközi közlekedési eszköz lett, a melyen az egyes hajózási viszonyok szabályozása nem csak egyedül tőlünk függ, miért is e kérdés tárgyalása minden irányban a legnagyobb elővigyázatot igényli A Duna-bizottságnak és a vegyes bizottságnak mai állása tudlevőleg a berlini szerződés egyik öröksége, s a kormány természetszerüleg ennek értelmében volt hivatva a megoldást szorgalmazni. — Az ügy állása, saját nézetünk, valamint a különböző államok álláspontja, a mennyire az utolsó delegáczió-ülésszak óta ezekben változás állott be, részletesen ki vannak fejtve Haymerle bárónak február 9-iki sürgönyében, melyet szóló felolvas. Midőn az európai Duna-bizottság a tavaszszal összeült, többféle nehézség merült föl. Ezek közt egyik legfontosabb Angliának ama tartósan elfoglalt álláspontja volt, melyszerint a közvetitő javaslathoz csak abban az esetben hajlandó járulni, ha a vegyes bizottságtól az európai bizottsághoz való felebbezési jog megállapittatik, és pedig ugy, hogy e jog necsak az egyes kormányokat, hanem mindazokat a magánfeleket is megillesse, akik a vegyes bizottság határozatai által érdekeiket sértve érezik. Ezt a felfogást természetesen nem fogadhattuk el, mert eszerint a vegyes bizottság egyszerü végrehajtó közege lenne az európai bizottságnak. Eltekintve e megoldatlan elvi kérdéstől, az európai bizottság áprilisi ülésszakában az „Avant projet“ technikai része majdnem teljesen elfogadtatott; a vegyes bizottság szervezése és a szavazás módszere függőben maradt. Azóta a kormányok közt bizalmas tárgyalások folynak és Haymerle miniszter ez ügygyel még élete utolsó napjaiban is foglalkozott. Ha most az előadó ur azt kérdezi, vajjon hiszi-e a kormány hogy az eddig követett uton anyagi érdekeinkre előnyös eredményeket érthet el, erre szóló egyenes választ nem adhat, mert az ügy rendkivül komplikált volta mellett igen könnyen lehetséges, hogy érdekeink biztositására nem csak egyetlen egy ut áll előttünk. Ennélfogva mindenesetre annak a meggyőződésétől és nézetétől fog függni, aki az ügy további vezetésére hivatva lesz, hogy melyik utat válaszsza. A mostani provizorium mellett alig lehetséges ez irányban valami nézetet nyilvánitani, és szóló a kérdés fontosságára való tekintetből valamely előzetes megjegyzés által nem merne elébe vágni az elhatározásnak, a mi a meghivandó miniszter részéről a legbehatóbb tanulmányozást fogja igényelni.

A vasuti csatlakozás kérdésére áttérve, szóló ismerteti a portával létrejött amaz egyességet, melyet a berlini szerződés 10. és 38. pontja szentesitett és Szerbiára, valamint Bulgáriára kiterjesztett. Ez az egyesség Savfet basa, akkori török nagyvezérnek az 1875-ik évben kelt két sürgönyén alapszik, amelyekben a porta a nis-pirot-sarembej-i vonalnak három év alatt leendő kiépitésére kötelezte magát. A porta a jegyzékek által elvben a szaloniki vonalnak a nisivel való összekapcsolására is kötelezte magát, azonban az utóbbira nézve a kiépités határidejének megállapitása későbbi időre halasztatott. A portát e kötelességeinek teljesitésében a nemsokára kitört háboru akadályozta meg.

A vasutügyben Szerbiával a berlini kongresszus idejében folytatott tárgyalások az 1878. jun. 8-i külön szerződés megkötésére vezettek. Ennek szövege ismeretes. Fontos, hogy abban Ausztria-Magyarország és Szerbia kölcsönösen kötelezik magukat, hogy mindkét csatlakozást, ugy a konstantinápolyit, mint a szalonikiit létre hozzák. Ennél fogva bennünket nem lehet pusztán a két csatlakozás egyikével kielégiteni.

Ez egyezség alapján jött létre 1880-ban a birodalom két felének parlamentjei által jóváhagyott szerb vasuti szerződés. Ebben arra kötelezi ugyan magát Szerbia, hogy Szalonikiig okvetetlenül kiépitheti a csatlakozási vonalat, de Szerbiának az a kötelessége, hogy a nisi csatlakozási vonalat a bolgár határon Konstantinápoly irányában épittesse ki, ama feltételtől tétetett függővé, hogy annak folytatására előbb a bolgár kormány beleegyezése is megszerzendő. A berlini szerződés határozatai értelmében összeült meghivásunkra a conférence á quatre, miután a nehézségek, melyeket eleinte Törökország és Bulgária támasztott, hosszas tárgyalások után eloszlottak. Az értekezlet tárgyalásai hónapokig tartottak, de fájdalom, eddigelé nem vezettek a kivánt sikerre. Igaz, hogy Szerbia a legöszintébb és legloyalisabb támogatásban részesitette működésünk minden fázisát, de Bulgária többször okozott nehézségeket, melyek később eltüntek. A porta elismerte ugyan a konstantinápolyi csatlakozásra vonatkozó kötelezettségét, de viszont nem akarta elismerni, hogy a Szalonikiba vezető csatlakozási vonal épitéséhez hozzájárulni tartozik. Kállay osztályfőnök felolvasta a török meghatalmazottnak idevágó nyilatkozatát, mely ujabb elismerése annak, hogy a porta a Konstantinápoly felé menő csatlakozási vonalat kiépiteni köteles, de mélyen hallgat arról, hogy a szaloniki-mitroviczi vasutat illetőleg szintén ily kötelezettség terheli. A feleletben, melyet erre a cs. és királyi kormány adott, ki van emelve, hogy Törökország a korábbi megegyezések alapján mindkét vonal kiépitésével tartozik, Törökország vonakodott azonban nyilatkozatot adni, melyben elismerte volna, hogy a szalonikii vonal kiépitésére köteles.

A konferenczia eközben a konvencző-tervezet részletes tárgyalásába bocsátkozott, melyet a cs. és kir. kormány dolgozott ki és terjesztett elébe. A tanácskozások meglehetősen előrehaladtak, mikor a török képviselők kinyilatkoztatták volt, hogy a konferenczia további tárgyalásain mindaddig meg nem jelenhetnek, mig ujabb utasitásokat nem kapnak.

Ily viszonyok közt kelle folytatni a conférencz á quatre tanácskozásait. Szerbia és Bulgária képviselőivel minden idevágó pontra nézve megállapodás létesült, mihelyt Törökország részvétele biztositva lesz, a vasuti kérdést szabályozó szerződés azonnal aláirható leend. A cs. és kir. kormány az utolsó hónapban is azon volt mindig, hogy a szalonikii vonal kiépitését illetőleg Törökország kötelezettségét elismertesse.

Kállay felolvassa a konstantinápolyi cs. és kir. nagykövetség táviratát, mely arról értesit, hogy a szultánnak a vasuti kérdésre vonatkozó régóta várt iradéja megjelent. Tartalma még nem egészen ismeretes; aligha fogja elismerni a kötelezettséget, de valószinüleg kinyilatkoztatja, hogy a porta gazdasági okokból hajlandó a szalonikii vonalat kiépiteni.

A mi a tárgyalások folytatását illeti, Kállay nem adhat határozott biztositást, mert nem akar eléje vágni a jövendőbeli külügyminiszter elhatározásának. De egyéni meggyőződése az, hogy a cs. és kir. kormány fáradozása biztositani fogja a két csatlakozási vonalnak mielőbb való letrejöttét; határozott terminust szabni e pillanatban lehetetlen.

Országos honvédgyülés

Az Európa szálló nagy termében ma izgalmas ülést tartottak az 1848/9-iki honvédek; a hozott határozatok azonban oly békés jellegüek, hogy az éles ellentét méltó csodálkozás tárgya lehet. Az ülés délelőtt 10 órakor kezdődött. Mindjárt az ülés megnyitása után kitört a vihar. Az elnöki széket ugyanis Krivácsy József foglalta el, a kinek személyes ügye az ülés egyik elintézendő tárgya volt, többen azt inditványozták tehát, hogy más elnököljön. A zajos vita eredménye az lett, hogy ideiglenesen Németh Albert képviselő vette át az elnökséget.

Elnök ezután jelentést tett a tegnapi értekezlet megállapodásairól, s felolvasta a következő határozati javaslatot:

„Az orsz. honvédgyülés helyesli a központ által követett eljárást, s a jegyzőknek a felhozott indokok alapján történt felfüggesztését tudomásul veszi, továbbá mind azt, a mi az előfordult személyes ügyben az alapszabályok ellenére megtörtént, határozatilag ezennel komolyan roszszalja; a becsületsértő oldalát pedig tekintve, minden irományok s jegyzőkönyvek a fennálló szabályok szerint a becsületbeli birósághoz áttétetnek.“

E határozati javaslat sok zaj s nagy lárma után 5 szavazat kivételével elfogadtatott; minek folytán Krivácsy ismét elfoglalta székét.

Ezután a jelenlevők névsora olvastatván fel, elnök konstatálja, hogy a közgyülés határozatképes, s az első ügyet a honvédmenházának a kormány kezelése alá való bocsátását, tárgyalás alá bocsátja

Németh Albert előadja a tegnapi értekezletnek e tárgyra vonatkozólag történt megállapodását. Azután felolvassa Csatári Grósz Lajos inditványát, melyben az foglaltatik, hogy a honvédmenház feltétlenül a kormány kezelése alá bocsáttassék.

Bajusz József óhajtja, hogy ez inditvány mellé vétessék fel még Matolay Ede pótinditványa, mely lényegesen ugyanaz a Grószéval, csupán a honvédmenház kezelésében tér el; ha e két inditvány összeegyeztetik, akkor ő is elfogadja.

Szóltak ezután még többen: Gaál, Óváry a javaslat mellett, Lukácsy Miklós ellene. Ő az aradi egylet nevében más határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint 6 hónapig még fenntartandó a mostani helyzet, s ha 6 hónap után nem lesz anyagi erő, hivassék össze ismét egy országos gyülés, s az határozzon az átadás kérdése felett.

Hosszas zajos vita után szavazás kéretvén, a Grósz-féle inditvány a módositásokkal nagy többséggel elfogadtatott.

Megválasztatott ezután egy 5 tagu bizottság, mely az elnök miniszternek megviszi a közgyülés határozatát. E bizottság tagjai: Iványka Imre, Domahidy Ferencz, Csatári Grósz Lajos, Krivácsy József és Gaál Endre.

Ezután felolvastatott a mérnök- és épitészegylet átirata, melyben ez tudatja, hogy a tömösi átjáratnál a honvédemléket felállitotta, mi is tudomásul vétetvén, az egyletnek ezen hazafias tettéért hálás köszönetet szavaz a gyülés.

Következett a napirend harmadik s utolsó tárgya. A központi bizottság ebbeli tisztéről lemondott, s felkérte a gyülést, a bizottság megválasztására. A szavazatszedő bizottság megkezdvén működését, minthogy az időközben eltávozott sok tag nem szavazott, a szavazatok összeállitásánál kitünt, miszerint összesen csak 63 szavazat adatott be, és pedig 42 szavazat a Krivácsy-párt részéről, s 21 szavazat a Novák-párt részéről.

Megválasztattak: elnökké: Krivácsy József, alelnökké: Schneider Antal és Kökényessy Szaniszló, főjegyzővé: Iby Heinrich, aljegyzővé: Morzsányi Sándor. Választmányi tagok lettek: Lévay Henrik, Kovács László, Bellágh Imre és Iványka Imre. Ezekre mind a két párt szavazott. Továbbá választmányi tagok lettek: Burián Dani, Bodola Lajos, Baranyay Péter, Bogdánovits István, Csernovics Péter, Dobos József, Fenyvessy Károly, Gaál Ernő, Hauser Alajos, Kuncz Alajos, Krisztinkovits Ede, Kleeberg Károly, Kleeberg Oszvald, Kontha József, Kozma Zsombér, Mikovényi Jenő, Náményi Antal, Németh Albert, Ozeczky Antal, Pyber Károly, Somogyi Pál, Saághy Antal, Scholcz Károly, Schindler János, Vinbiczky Longin és Varga András, összesen 30; póttagok lettek: Bernácsky Antal, Enzsel Kálmán, Fülöpp Lajos, Girókuty Ferencz, Námer István, Nyikos Zsigmond, Pellich Ferencz, Rimanóczy Károly, Szél György és Speer János, összesen 10.

Halottak napja.

A mai nap az, melyet a keresztény egyház a halottaknak szentel. Az élő emberek megemlékeznek az elhunytakról, s a szeretet és kegyelettől áthatott utódok megnépesitik a sirok hazáját, s minden egyes lángban, mit az elhunytak sirdombja fölött az emlékezet felgyujtott, érzékeny fájdalom beszél. Az élet egy oly problema, melynek megoldása a halál — mondja Hugo Viktor. Ma minden ember tünödhetik e nagy problema fölött, melynek megoldása csak a sirok jéghazájában érhető el.

A fővárosi közönség, mint minden a évben, ugy most is kegyelettel ünnepelte meg halottak napját. Daczára a kedvezőtlen, rosz időnek, egész nap folyamában sürü tömegekben közlekedtek a kocsik a temetőbe, szebbnél szebb koszorukkal terhelten. Délután megszünt az eső, habár folyton nehéz, lomha felhők boritják az eget. Az egyletek és intézetek, a délután folyamában vonultak ki a temetőkbe. A kerepesi temető felé vezető uton roppant néptömeg hullámzott, s a társas kocsik és lóvonatok tömve voltak a temetőbe sereglőkkel. A sirok igen gazdagon voltak diszitve és kivilágitva, de különösen a nemzet halottjainak siremlékei tüntek ki, s ezek köré csoportosult leginkább a néptömeg. Még késő éjjelig zsufolásig telve tartá a kerepesi temetőt.

A kegyeletes nap ünnepélyéről következő tudósitást adjuk:

—

Az irók és művészek.

Az irók és művészek társulata az idén sem feledkezett meg ama jelesek sirjairól, kiket családjaik kegyelete fölkeresni nem szokott. Világot gyujtatott e sirokon s szerény koszorut tétetett az omlatag kövekre. Évekkel ezelőtt tagjait is elküldötte ki a temetőbe, hogy a maguk kezével tegyék le koszoruit az elhagyatott sirokra. Az idén nem láttuk künn az irókat, művészeket. A kegyeletes munkát rábizták a jó öreg Vasvári Kovács Józsefre, ki azt teljes odaadással végzé. Megkoszorozta az irók közül **Czakó** Zsigmond, **Obernyik** Károly, **Zilahy** Károly, **Tóth** Ede, **Remellay** Gusztáv, **Bajza** József, **Bernáth** Gáspár, **Pákh** Albert, **Mosonyi** M., **Garay** János, **Kisfaludy** Károly, a színészek közül **Réthy** Mihály, **Szentpétery** Zsigmond, **Egressy** Béni, **Bartha**, **Megyery** Károly, **Hetényi** Laura sirjait. Az egyetlen **Sárossy** Gyula sirja maradt disztelenül.

A megelőző években a sokat szenvedett költő özvegye ékesité fel e sirt koszorujával, de a halottak mai ünnepén nem rótta le a kegyelet adóját. Az irók és művészek társulata töle várta a sir feldiszitését, azért nem jutott Sárossy Gyulának koszoru. A magyar irodalom és művészet többi jeleseinek sirját, mint emlitők, egyszerü koszoruk ékesitették. **Tóth** Ede hantjaira özvegye is küldött virágokat. A közönség nem igen állotta körül a szegényes sirhalmokat s csak elvétve akadt ember, ki előttük meglassitotta lépteit.

—

Az egyetemi ifjuság kivonulása.

A testvér-egyetem ifjusága az egyetem téren gyült egybe, honnét testületileg vonult ki a kerepesi temetőbe. Délutáni 2 órakor indultak ki az egyetemi ifjak a sirkertbe hatalmas fekete zászló elővitele mellett, mely körül nem csak az egyetemi ifjuság, hanem a polgárság köréből is nagy közönség csoportosult. A zászló után vitték a gyönyörü szép babérkoszorukat, melyek mindannyian hosszu feliratos selyemszalaggal voltak ellátva. Délután 3 óra lehetett, midőn az ifjuság kiért a kerepesi sirkertbe. Itt a tömeg először is **Forinyák** Géza sirjánál állapodott meg. Miután a „Hymnus“ utolsó hangjai elhangzottak Nagy Mihály joghallgató diszmagyarba öltözve lépett a fekete posztóval bevont sirhoz s a nemzeti szinü szalaggal ellátott koszorut az ifjuság halottjának, az agyonlőtt Forinyák sirjára helyezte. Beszédéből idézzük következő sorokat:

Mindig büszkén fogunk nevedre emlékezni, reád ifju vértanu, ki elég bátor voltál a zsarnok hatalommal szembe szállani, s példát adni nekünk, mikép kell ragaszkodnunk szabadságunk, s ezért viharos csatákban elesett vértanuink iránt! Példádat követjük ha követeli az idő, s itt sirodnál esküszünk, hogy szabadságunk magasan lengő zászlóját — nemhogy eltiporni hagyjuk, — de megsemmisitjük azt, ki letépni megkisérlené! .... Forinyák mikor nem volt szabad hangosan gondolkozni; akkor, midőn a szabadságért küzdőket elfogva bitófára huzatta a zsarnok; akkor, midőn a szabadság még nyögött a durva önkény hatalma alatt; akkor, midőn még a tisztelet és kegyelet nyilvánitását is megtiltották; akkor, midőn még felkeresni sem volt szabad a vértanuk nyughelyét; mikor özvegy, atyját vesztett gyermek, még csak ki sem sirhatta magát atyja sirjánál: akkor emelt szót társai előtt a mi halottunk, s felébredve a magyar ifjuság önérzete, tömegesen indultak az egyetem zászlaja alatt az eddig elfojtott tisztelet és kegyelet adóját leróni a dicsőült vértanuk sirjához. De e nemes tisztelet nyilvánitásból végtisztesség lett!! Tulnyomó nyers hatalmában bizva a zsarnok lelövette a lelkes ifju Forinyákot.

Drága halott, Isten veled! Nyugodjál békében tovább, s álmodjál sokat szenvedett nemzetednek a jelennél szebb jövőt. Tetemidtől nem távozhatunk méltóbban, az iránt adi hálánk s mindig élő tiszteletünk s kegyeletünknek nem adhatunk méltóbb kifejezést, mintha ujra igérjük, hogy ha kell, példádat követendjük, s mint te, ugy mi is mindenünket, életünket adjuk netán veszélyeztetett szabadságunk s hazánkért. Emléked őrző angyalként mindig felettünk lebegend s

Mig hallgatnak a lant szavára,
Mig egy magyar kebel dobog; ...
Ragyog emléked szent sugára,
Neved örökké élni fog! .....

A figyelemmel végig hallgatott beszédet a „Szózat“ éneklése követte.

Az egyetemi ifjak ezután hg. **Woronyeczky** Miczislav sirjához vonultak, hol **Bogdánffy** Lajos emelkedett hangon lelkes szónoklatot mondott, melyből közöljük a következőket:

A hazánknak vélő kart nyujtó lengyel bajnokok: Bem, Vysoczky, Rulikovszky, Woronyeczky s még annyi másnak nevei kitörülhetlenül élnek emlékezetünkben. — Woronyeczky Miczisláv külön zászlóaljat állitott csatasikra. Áldozatkészségét, törhetlen jellemét, acélakaratát, csodás bátorságát bámulta mindenki. A szolnoki emlékezetes győzelem oroszlánrésze méltán illeti az ifju lengyel hőst. Szemében a harag villámjával gyors, romboló fergetegként csapott az ellen soraira, kardja élével ösvényt vágva magának az ellentömegben. Ágyuk maradna meg nem rémité, szuronyerdő meg nem hátráltatá, s véres küzdelem után ki lőn viva szabadságharczunk egyik legszebb, legragyogóbb diadala.

S midőn a koczka fordult, s a hadintézők összetartásának szétternyedésével a rut visszavonás elejté a szent ügyet: Woronyeczky az ellen hatalmába került. Dohos legü börtönbe vették, hol a kinok kinját szenvedé. S mikor feloldották nehéz bilincseit, mikor kivezették sötét tömlöczéből: a bitófa várt reá!

Áldott legyen Woronyeczky emléke!“

Az ifjak ezután a számos koszoruval elborított **vértanuk** sirjához indultak, hol **Gerenday** Dezső müegyetemi hallgató tartott beszédet.

Az egyetemi ifjuság ez után **Batthyány** mauzoleumához vonult. A mauzoleumot a fáváros fekete posztóval vonatta be és zöld gallyakkal diszitette. A mauzoleum lépcsőjénél nagy szövétnekek lobogtak. A daláregyesület ujra elénekelte a Hymnust, s azután **Rácz** Géza lépett az emelvényre. — Szép beszédének végszavai a következők:

Komor őszi napon 1849. okt. 6-án az uj-épület gyászos emlékü udvarán, egy kinos sebei folytán megtört alak, lelkipásztorának karjára támaszkodva roskatag léptekkel halad az örökkévalóság nagy utja felé. — Majd a parancsszóra gyilkolók halálthozó csövei veszik czélba a nemes szivet, mely szeretteiért oly hőn dobogott, a nagy lelket, mely csak hazájáért tudott élni, s a hatalmas elmét, mely a szabadság kivivásáért, mindent áldozni parancsolt. — Az elitéltnek ajkiról halkan elröppent „Eljen a haza!“ kiáltásra már csak puskalövések felelnek, kioltván életét a férfiunak, a ki első volt az elsők között, s most is első a martyrok koszorujában, a kinek utolsó gondolata is nem a vagyonától jogtalanul megfosztott s árván, minden gyámol nélkül hátrahagyott család, de mindnyájunk szeretetének közös tárgya, mindnyájunk hite reménye, mindnyájunk mindene: e szép haza volt, a ki ezer meg ezernyi jobbágyainak felszabaditásával, szabadságszeretetének s önzetlenségének oly fényes tanujelét adá; a kinek jeles erényeit a nagyok kegyeiért dicsőnek zengni nem tudó költönk oly lelkesülten énekelé meg; kioltván életét a legembertelenebb itélet alapján minden emberi jog s igazság ellenére, annak, a ki végül nem volt más, mint Magyarország első felelős miniszterelnöke gróf Batthyány Lajos. — Ide jár az utónemzedék, nem gyászolni többé, hanem ünnepet ülni, mint az első keresztények ünnepet ültek vértanuik sirjai fölött, mert a miként azok elhullott véréből a keresztények milliónak sora, ugy szabadsághősünk kiontott vérének csöppjeiből az alkotmányos szabadság hatalmas fája sarjadzott ki; ide jár honszerelmet tanulni s nagy eszmékért lelkesülni; mert csak gyáva nép felejthet ös nagyságot, csak elfajult kor hős elődöket, a lelkes eljár ősei sirlakához s gyujt régi fénynél uj szövétneket.

A Batthyány mauzoleumban nyugszanak most ideiglenesen **Deák** Ferencz holttetemei is. Deákról **Tömöry** Kálmán joghallgató emlékezett meg.

A Batthyány mauzoleumot elhagyva az ifjuság több részre oszlott. A bölcsészet hallgatók felkeresték **Toldy** Ferencz és **Vörösmarty** Mihály sirhalmait. Az előbbinél **Csathó** Imre, az utóbbinál **Racz** Soma mondtak lelkes szavakat. Bácz Soma beszéde igy hangzik:

Mi kései utódok, kik még nymbusod fénysugaraiban fürdünk, szent sirodhoz zarándokoltunk, hogy elhintsük felette szeretetünk és kegyeletünk virágait. A szeretet virágait, mert te is szived egész odaadó lángjával ölelted szivedre az elhagyott, az árva anyát; kimondtad bátran az eszmét, melyre szüksége volt; megszerezted neki a dicsőség fénykoszoruját, melynek hiját érezé. A kegyelet virágait, mert te is meggyujtottad a nemzetben azt a lángot, melynek fénye áttört a multnak éjjelébe, felvarázsolá ezredéves sirjokból az ősöket, s megvilágitá alakjokat, mely most már minden magyar szivébe kitörülhetetlenül mélyedett.

Nem emelt még nemzet érczszobrot halhatatlan emlékednek, de van szobrod, halhatatlanabbító szivünkben, mert tudjuk, érezzük, hogy valamint Raphael ecsetje halhatatlanná tette a hitvány vásznat: a te lantod, halhatatlanságot vivott ki nyelvünknek.

Tekints le ránk nyájasan, midőn koszorunkat, mely az emlékezet virágaiból van fonva, sirodra helyezzük és maradjon szellemed velünk.

Az orvostanhallgatók ezalatt **Balassa** János sirját keresték fel, melyre **Mester** Gyula orvostenhallgató tett le egy szép koszorut. A müegyetemi hallgatók pedig **Kis** Jenő beszéde után **Horváth** Ignácz müegyetemi tanár sirját koszoruzták meg. Az ifjuság 6 óra után hagyta el a temetőt.

—

A szabadkai ifjak.

Az egyetemi ifjuság kebelében alakult „szabadkai kör“ tagjai délután 2 órakor indultak el Budára a krisztinavárosi temetőbe, hol **Virágh** Benedek sirja van. A kör tagjai szép számmal gyültek össze a sir körül, melyre koszorut tettek. A koszoru selyem szalagján következő felirat volt: „A szabadkai ifjuság Virágh Benedeknek.“ Ezután **Geréb** József bölcsészethallgató tartotta az alkalmi beszédet, melyből adjuk a következőket:

És itt nyugosznak porai e szent férfiunak. Vajjon elfeledve? Nem, nem! Nemzet, mely nagyjairól megfeledkezik, elveszti létjogát; mi pedig létezni akarunk! Az egész ország megünnepelte mult évben halála 50 éves fordulóját, mit e szép siremlék is bizonyit, és nem mult el egy év sem, hogy szent hamvaira koszoru ne jöjjön. Mi is eljöttünk, egy igaz magyar városnak fiai, hozzád, szent

férfiu, hogy lerójuk hálánk adóját. Ne félj, nem feledünk; müveid örökké élnek emlékünkben, ép ugy, mint te sem feledkezhetel meg rólunk ott, hol nincsen gonoszság, nincsen ármány csak igazi erény.

A munkások.

A fővárosi munkások is fölkeresték halottjuk sirjait. A munkás egyesület tagjai ma délután 3 órakor gyültek össze a Petőfi-utczai Schafhauser vendéglőben, mint az egylet rendes gyülhelyén. Vörös selyem szalaggal ellátott gyászlobogó alá csoportosulva, mintegy 150-en vonultak ki a kerepesi temetőbe **Eisler** Károly sirjához. Az egylet tagjai vörös szalagjelvényt viseltek mellükön. A sirhoz érkezve, az emlékkőre igen szép koszorut helyeztek, ezután **Kürschner** Jakab állott az emlékkő talapzatára és lelkes, eszmegazdag beszédet tartott a sir körül összesereglett népnek.

Ezután **Ihrlinger** Antal alelnök emelt szót, német nyelven mondván el szerencsétlen elvtársuk sorsát. Ők — mint mondá — nem az egyes embernek, vagy halottnak rendeznek kegyeletes ünnepélyt, hanem mindazoknak, akik résztvettek az igazságos harczban, melyben győzelemre bár nem juthattak, de elveik igazságát sikeresen bizonyitották. Lelkes beszédét azzal végezte, hogy most e sir körül ismételve fogadást tesznek, miszerint hüséggel és buzgó kitartással fognak harczolni azon eszmékért, melyek Eisler lelkét eltöltötték, s melyeket zászlajokra irva e jelszóban fejeznek ki: szabadság, egyenlőség, testvériség!

Végül **Ferenczi** József munkás tartott lelkes beszédet, melyben a munkás osztály jogos kivánalmairól beszélt, s felhivta az elvtársakat, hogy ne csüggedjenek, hanem lépjenek sorompóba és minden egyes ember igyekezzék az eszmék számára egészséges talajt teremteni.

E beszéd meghallgatása után a munkások, ugy, amint jöttek, zászlójuk alatt vonultak ki a temetőből.

Megjegyezzük azon körülményt, hogy a munkásegylet elnöksége ma délelőtt azt az értesitést vette a fővárosi kapitányságtól, hogy csak azon esetben engedtetik meg a temetőbe való kivonulás, ha ezt előlegesen bejelentik. Ehhez képest az egylet 3 tagja még a délelőtt folyamában eszközölte a kivánt bejelentést, mely az ezelőtti években mindig elmaradt, anélkül, hogy a rendőrség e miatt bármi lépést is tett volna.

A kath. legényegylet.

Fölöttébb impozáns volt a kath. legényegylet kivonulása. Elől a fekete zászlót vitték s nyomában két-háromszáz fiatal iparos haladt. Azért keresték föl a temetőt, hogy megkoszoruzzák ama férfiu sirját, ki életet adott a virágzó egyesületnek s huszonöt éven át buzgó, fáradhatatlan vezetője volt. Tudja mindenki, hogy e férfiu **Szaboky** Adolf, az igénytelen kegyesrendi szerzetes, kit tavaly vesztett el a magyar ipar. A legényegylet tagjai soha sem fogják elfelejteni boldogult vedőjüket s a mig fennáll az egyesület, Szaboky Adolf sirja nem lesz koszorutlan. Az elsőt ma tették a jeltelen sirhalomra.

Négy óra mult, mikor a hosszu menet a temetőbe beért. A bejárattól nem messze esik a sir, melyet kerestek. Körülállották szép rendben s az egyesület dallosai elénekelték a „Szózat"-ot. Azután rátették a sirra a fehér szalagos gyönyörü koszorut s mentek tovább a **Csepreghy** Ferencz sirhalmához. Itt a „Hymnus"-t zengték el a dallosok s az egyesület egy tagja megkoszoruzta hajdani kartársa fejfáját.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük mult hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra — — — — — — —	1 frt 80 kr.
két hóra — — — — — — —	3 „ 60 „
három hóra — — — — — — —	5 „ — „
hat hóra — — — — — — —	10 „ — „

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben eselekszenek ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (hímző-utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— nov. 1.

— Személyi hirek. A király és a királyné tegnap érkeztek Gödöllőre. A király kiséretében Mondel szárnysegéd volt, a királynét Nopcsa báró főudvarmester, Festetich és Fürstenberg grófnők kisérték. — Rudolf trónörökös, Lipót és Lajos bajor herczegek tegnap vadászatra utaztak. — A király, Rainer és Lipót főherczegek tegnap a bécsi müvészek házát meglátogatták. — Clotild főherczegnő Budapestről Bécsbe utazott. — Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter tegnap délután, Tisza Kálmán miniszterelnök és Bedekovich Kálmán horvátországi miniszter, valamint Andrássy Gyula gróf tegnap este Bécsből a fővárosba visszaérkeztek. — Tisza Kálmán miniszterelnök ma este Gesztre utazik.

— Le a Henczi szoborral! Az egyetemi ifjuság ma este a Henczi szobor eltávolitása ügyében ujra közgyülést tartott Nagy Géza joghallgató elnöklete alatt. Dömény Dávid joghallgató ama kérdést veti fel, hogy tekintve a tárgy fontosságát, nem volna-e helyén még egy pár napig várni, de ez ellen Kiszely György szólalt fel és ez ügyben a rögtöni elintézést inditványozta, mihez a közgyülés hozzájárult. Kiszely a kiküldött albizottság nevében beterjeszté ama kérvényt, melyet az egyetemi ifjuság a képviselőháznak szánt. A kérvény szövege, melyet a közgyülés változatlanul elfogadott, szóról-szóra itt következik:

A magyar országgyülés képviselőházának! Alólirottak mély tisztelet és teljes bizalommal fordulunk a magas képviselőházhoz, nézetünk szerint jogos és elintézését már sürgetően váró kérelmünkkel. Nemzeti önérzetünk, a századok vihara, annyi megpróbáltatás közepette soha szennynyel nem illetett eme kincsünk a t. képviselőház, melynek védelme ad kitartást törekvésünk, bátorságot szavunknak, ama tisztelet, melyet még a küzdterek közepette sem tagadnak meg egymástól a harczoló felek s melynek csorbitását türni nem akarjuk s nem is fogjuk soha. — Három évtizede mult, hogy hazánk a szabadság szent szaván lelkesedve lerázni törekedett a kamarilla reá nehezedő bilincseit, szabadulni óhajtván s szörnyeteg bennünket végpusztulással fenyegető öleléseitől. — Az egyenlőtlen küzdelem szomoru kimenetele megszerzé számunkra azt, mit addig oly fájdalmasan nélkülözénk, a világ szabad népeinek szeretetét, melyre mindenkor büszkén tekintünk, s melyet megőrizni szent kötelességünk leend. S mig a ködös Albion ritkán a sziv, de mindig a hideg érdek által vezérelt hatalmas szavát ez egyszer a hősiesség még soha eddig elért, vagy azóta felülmult képviselője mellett hallatá s vad dühvel telt el a szabadság eszméjének megbuktatói iránt, s mig tul az atlanti tengeren, az uj világ terein Amerika szabad polgárainak beláthatlan tömege fejezé ki fájdalmát és rokonszenvét az ezer sebből vérző letiport magyar oroszlán iránt: addig itt benn, hazánk szivében mig egy helyütt vesztőhelyen fejezék be éltüket legjelesebbjeink, elijesztő például szolgálandó a szabadság, függetlenség eszméjének, másrészt diszes oszlop, emlékkő emeltetett a camarilla rendszerének nem nemes diadalát hirdetendő. A nemzet türt, türt fájdalmasan, mig felvirradt Magyarország sötét egén a király és nép kölcsönös szeretének mindent dicsfénynyel bevonó hajnala. Fátyolt a dicső, de szomoru multra; volt jelszavunk. S noha nincs nemzet, mely büszkébben tekinthetne századok multjára, mert ez csak magas s mindenkor a magyar névhez méltón betöltött missziójának tanujele, mi feledénk s a vén Európa nem fejtheté meg a talányt, miért oly szilárd a trón, melyen a király ül, a legelső magyar. Nem a királyi lak előtt szomoru és szomoritó jelül emelt oszlop jelenti ama erőt, mely oly szilárdul védi a trónt; a népek szeretete az, t. képviselőház, melyet reá parancsolni fegyveres erővel kiküzdeni nem lehet soha, de, melynek megszerzése és megóvásához nem kell semmi, csak viszontszeretet. Ama rendszer, melyet az emlékkő is hirdet már rég megszünt, megvetve még attól is, ki szolgálatába szegődött s most remegve várja a történelem szigoru itélőszéke előtt eliteltetését. Az eszme elhalt, de megmaradt ős Budavár terén látható emléke, ez emlék figyelmezteti fájdalommal telt s a mult sebeiből még mindig vérző szivünket arra, hogy nem eleget szenvedett még a magyar. Miért e botránykő még szemeink előtt, hogy midőn buzgó imánk éghez indul áldást és szerencsét kérni a haza és királyért, megállitsa a fohászt? elnémitsa bennünk az áldás ohaját? vagy buzditó például, lelkesitő jelül szolgáljon a magyarnak, megtanitandó öt, mint kell szeretni a hazát? őseink vérüket áldozák király s honért s ha kell példa, mely buzditson, fülünkbe cseng a vitam et sanquinem, de e szobor nem tanit meg arra soha, de soha. Vagy talán a hála, a kegyelet emelte ez oszlopot; nekünk ellenünk volt az, kinek neve van vésve az érczbe, mi tagadjuk azt, miért ö vérét áldozá, mi az ö neve hallatánál csak a mindnyájunknak szent hazáért elhullt dicsőket látjuk és nem azok hóhérait, de még sem akarjuk, hogy igy hálálják meg a hősiességet, hogy ily kitüntetés érje a katonát. A harczos, kinek fegyverét nem a lelkesedés, nem az eszme szent tüze vezeti, a zsoldos, ki öl — vág ura parancsa szerint szánalomra méltó áldozat; az ö szivét nem melengeté, csak ura iránti szeretet; de e szeretetet meghálálni ugy, hogy emlékkövet emelnek neki oda, hol fülébe csak milliók átka cseng, nem urhoz méltó jutalmazás. Tegyék a szobort oda, hol nem tudják, vagy elfelejtik látásánál, hogy egy nemzet gyülölete kiséri e nevet, tegyék oda, hol nem tud a hir még semmit névtelen félistenekről, kiknek történetét susogja ős Buda falának minden köve. De ne hagyják itt körünkben; megszokni azt nem fogjuk soha, ama szavakért, melyek már csak az idők zivatarától elmosódva olvashatók e kövön, nem fogunk buzdulni soha. Teljes bizalommal járulunk tehát a magas képviselőház kegyes szine elé, távolitaná el eme egy és utolsó akadályát a magyar nép szeretetének királya iránt, hogy buzgón s meggyőződéssel, lelkesedés és örömmel kiálthassuk, s vajha teljesednének szavaink: éljen, éljen boldogul és sokáig, éljen a király. A testvéregyetemi ifjuság.

E kérvény felolvasása után az a kérdés merült fel, hogy a képviselők közül kit bizzanak meg a kérvény benyujtásával. Javaslatba hozták Jókait, Apáthyt, de a közgyülés e részben nem jutott megállapodásra, hanem egy 15 tagból álló bizottságot küldött ki, mely a legalkalmasabb képviselőt fogja felszólitani a kérvény benyujtására. A bizottság tagjai következők: Nagy Géza, Nyiri Kálmán, Kelemen Béla, Bogdánffy Lajos, Rácz Géza, Kolonics Károly, Nagy Sándor, Kmetykó Károly, Halmay Kálmán, Nigrinyi György, Gallovics János, Somogyi Gyula, Bánóczy Gyula, Déry Arthur és Nagy Mihály. A közgyülés ezzel véget ért.

— Az olasz királyi pár bécsi tartózkodásáról még a következő érdekes adatokat közlik: Ismeretes dolog, hogy a pápai nunczius távol tartotta magát a királyi pár tiszteletére rendezett minden ünnepélyességtől és az ultramontánok ellenszenve a királyok találkozása ellen annyira ment, hogy mint Bécsben átalánosan beszélik, Ganglbauer érsek is csak az entrevue alkalmával hagyta el az osztrák fővárost. Annál kellemesebben lephette meg az olasz királyi párt, hogy a bécsi királyi várban szombaton este tartott diszebéden, ugy mint az udvari hangversenyen, a fényes vendégseregből kitünt Haynald Lajos bibornok érdekes alakja is, ki, mint a bár szilárdhitü és buzgó, de a mellett felvilágosodottan gondolkodó magyar főpapság tagja, ez alkalommal sem látta helyén valónak, hogy az ultramontánok demonstracziójához csatlakozzék. Umberto maga is, ugy az udvari ebéd előtt, mint utána igen kitüntette, Marguerita királyné pedig az udvari hangverseny előtt tartott cercle alkalmával bemutattatta magának a bibornokot, és hogy a pápa és Olaszország között jelenleg uralkodó feszült viszony daczára mily áhitatos érzelmek töltik el a királyné keblét, kitünt abból, hogy — mint udvari körökben beszélik — Marguerita királyné megakarta csókolni a bibornok kezét, a mit ez azonban meg nem engedett. A királyné a diszebéden és az udvari hangversenyen jelen volt magyar főurak közül többeket mutattatott be magának. A királyi pár egyáltalán nagy rokonszenvet tanusitott a magyarok iránt. Igy Marguerita királyné többek között Kállaynét, Kállay külügyi osztályfőnök nejét azzal tüntette ki, hogy külön magán audienczióban fogadta. Az olasz követségnél a királyi pár tiszteletére adott dejeuner után a királyi pár szintén cerclet tartott. Bemutattatták maguknak a jelenlevők nagy részét. Hosszabb ideig társalogtak Wilczek gróffal, Wimpffen gróffal és nejével, Sonnaz adjutánssal, a savoyi házzal rokonságban álló portugall királyi ház képviselőjével; a jelenlevő magyarok közt Pejacsevich gróffal és Kállayval. Midőn ez utóbbi nejét Bethlen Vilma grófnét mutatták be Umberto királynak, ez csodálatát fejezte ki Kállayné előtt, a külügyek jelenlegi vezetőjének ifjusága fölött. En azon a polczon — mondá a király — és azok után, a miket hallottam férje működéséről, egy ősz embert véltem benne találni, és egészen meg voltam lepve ifjuságától, a mihez — tevé hozzá mosolyogva — csak kétszeresen gratulálhatok.

— Házasságok. Ajtai K. Albert a kolozsvári Lyczeum nyomda igazgatója és a „Magyar Polgár" kiadóhivatalának vezetője, — tegnap tartotta eljegyzését özv. K. Papp Miklósné Szabó Pepi asszonynyal. Az esküvő november hó végére van kitüzve.

— Gyilkosság Szegeden. Szegedről sürgönyzik: Hoffmann Vilmos alsó városi szatócs ma hajnalban saját házánál meggyilkoltatott. A gyilkosság boltnyitás előtt hajtatott végre, eddig ki nem deritett tettes által. Erőszakos betörésnek nyoma nincs s a háznál semmi sem hiányzik, e szerint a gyilkosság nem rablási czélból történt. Hoffmannt késsel ölték meg; torka fölmetszve és karján több vágás és szurás van, mi azt engedi sejtetni, hogy bérelt gyilkosról van szó, s a gyanu a meggyilkolt feleségére esett, ki férjével rossz házaséletet élt. Az asszonyt letartóztatta a rendőrség. — Hoffmann Vilmos három gyermek atyja, tisztességes polgár és széles körökben ismert egyén volt. — Saját tudósitónk az esetről a következőket sürgönyzi: Ma hajnalban Hoffmann Vilmos alsóvárosi kereskedőt ágyában megtámadták és torkát keresztülmetszették egy beretvával. Hoffmann még él ugyan és eszméleten van, de életét nem lehet megmenteni. Még a reggeli órákban elfogott Szekula rendőrbiztos egy Schiller nevü makói illetőségü asztalost, kire gyanu van, szembesitette ezt Hoffmannal, ki igenlő fejmozdulattal erősiti, hogy a gyilkosa ez volt. A gyilkos mindent tagad. A tett elkövetésére ugy látszik, az áldozat neje nyujtott segédkezet, ki a tettessel régóta szerelmi viszonyt folytatott s kit több gyanuok alapján szintén elfogtak. A nő részessége annál valószinübb, mert rablás nem követtetett el.

— Halálozások. Bernáth Elemér a budapesti kir. tábla pótbirája és kiskoru gyermekei Aladár és Béla, Dókus József kir. tanácsos és Zemplénmegye főispánja, neje Dókus Józsefné született Rátkay Borbála, Dókus Gyula, Dókus Ernő, Dókus László, Bernáth László neje Roth Rozália és Bernáth Győző bánattal telt szivvel, jelentik forrón szeretett neje, illetőleg anyjuk, leányuk, testvérük, menyük és sógornőjök bernáthfalvi Bernáth Elemérné szül. csabai Dókus Margitnak, 1881. évi okt. hó 26-ik napján délután 2 órakor, élete 27-ik és boldog házasságuk 9-dik évében, szivszélhüdés következtében történt hirtelen elhunytát. — Kuczelnik Vflmát, a győri tanitónőképző intézet tanitónőjét, f. hó 26-án nagy részvéttel temették el. Koporsóján 25 szebbnél szebb koszoru volt, köztük Kastner Janka igazgatónőé e gyöngéd egyszerü felirattal „Vilmámnak", több a tanitványok, volt tanulótársai s győri családok részéről. Horváth ev. lelkész bucsuszavai alatt többször felhangzott a növendékek zokogása, kik az elhunyt tanitónőt valóban melegen szerették. A gyászmenetet a megyei és városi tisztviselők vezették, a gyászkocsi mellett 12 feketébe öltözött növendék haladt koszoruval kezében s utána az intézet összes tagjai s Győr város intelligencziája. A sirnál Éder tartott bucsubeszédet, s azután a győri daltársulat énekelt. — A jeruzsálemi püspök halála. A „The Recard" angol heti közlöny jelenti egy távirat folytán, hogy az angol egyház jeruzsálemi püspöke dr. Barclay József szombaton rövid betegség után meghalt.

— Rotschild öngyilkosságához. Lapunk tegnapi számában közöltük azt a Párisból érkezett szenzácziós hirt, hogy a fiatal James Rotschild öngyilkos lett. E hirt megerősiti a „Publ. Blätter" párisi levelezője, aki azt jelenti, hogy Rothschild csakugyan öngyilkos lett: amennyiben borotvával elmetszette nyakát. Emlitett lap hozzáteszi e közleményhez, hogy levelezője sokkal megbizhatóbb, semhogy annak közlésében legcsekélyebb oka lehetne kétkedni. Rothschild öngyilkosságának okául közelebb a börzén szenvedett roppant veszteségeket mondják.

— Az 1882-ki berlini egészség- és mentésügyi kiállitásról. A budapesti helyi bizottság megkeresése folytán az összes hazai vasutak azon tárgyakra nézve, melyek a nevezett kiállitásra mint teheráru küldetnek, saját vonalaikon — az odaszállitásnál az árszabásszerü teljes illetékeknek történendő lefizetése mellett a dijmentes visszaszállitást következő feltételek alatt engedélyezték: 1. A szállitmányok a szabályszerü szállitó leveleken kivül még egy, a budapesti helyi bizottság részéről kiállitott igazolványnyal kisérendők, mely a tárgynak tüzetes megjelölését és a feladónak nevet kell, hogy tartalmazza. 2. A visszaszállitásnak a beküldésnél követett irányban kell történnie. 3. A visszaszállitáshoz érvényes szállitólevélhez még beküldési szállitólevél is csatolandó és mindkettőnek a berlini kiállitási bizottságnak azon elismerését kell birnia, hogy a tárgy kiállitva volt és eladatlan maradt. 4. A visszaszállitásnál beadott, az odaszállitásról szóló eredeti szállitólevelek nem adatnak vissza. 5. A szállitmányokat sem az oda, sem a visszaszállitásnál utánvételekkel terhelni nem szabad. 6. A mellékilletékek, mint fekbér, valamint különös értékbiztositék, vagy szállitási határidő biztositék után járó jutalékok a rendes dijszabás szerint szedetnek. — E kedvezmények érvénytartama később fog közzététetni.

Rövid hirek. A honvédek főellenőrzési szemléje a főváros mind a két részében tartozkodó szabadságolt állományu honvédekkel ma déli 12 órakor fejeztetett be. Az idén a honvédek igen szép számmal jelentek meg a szemlén és csak kevesen maradtak az utószemlére. — **Az utóellenőrzési** szemlék a főváros területén tartózkodó szabadságolt és tartalékosokkal, kik t. i. a főellenőrzési szemlén nem jelentek meg, november 4-én veszik kezdetüket. A közös hadseregbeliekkel tart nov. 4-től bezárólag nov. 15-ig és a honvédekkel nov. 16-tól nov. 19-ig. — **Megbüntetett tartalékosok.** A fővárosi katonai ügyosztály a lefolyt október hóban a jelentkezési szabályok áthágása miatt 63 szabadságolt és tartalékos katonát büntetett meg 1—3 napig terjedő fogsággal.

— Vizbefult matrózok. Pirigl Antal és Fassler József matrózok a mult hónap 24-dikén elhagyták hajójukat, mely a Margit-hid közelében vetett horgonyt s csónakra szállva kieveztek a partra. A jármüvet kikötötték s csak nagy sokára tértek vissza mámoros fővel. A korcsmában intették őket, hogy ne menjenek azon részegen a vizre, de ők nem hajtottak a jó tanácsra. Csolnakra ültek s azóta nem látta őket senki. Nyilván a Dunába fultak.

x **Szerb sorsjegyek.** A legközelebbi 3 hónapalatt havonként, egy és ugyanazon sorsjegypapirral, mely 4 frt részletfizetés mellett megvásárolható 100,000 francot lehet aranyban nyerni. Tehát 4 frért egy háromszor megujuló remény nyereményre; ez már netovábbja mindannak, mi a sorsjegy-piaczon eddig ajánlkozott s mégis tény, hogy a „Mercur" kiadóhivatalának váltó-üzlete ily szerfölött előnyös feltételek mellett árusitja el a szerb sorsjegyeket. Ezen sorsjegyek névérte 100 franc, azonban árfolyam szerint 93½ franc = 44 frtjával o. é. bocsáttatnak ki. — Ugyanezen árfolyam szerint árusitja el őket a „Mercur" is 4 frt részletfizetés és a hátralékos 40 frtnak 1882. évi január hó 15-én való megfizetése mellett, vagyis tiz egyenlő 4 frtos részletben.

E sorsjegyek egyéb előnyei: 3%-os kamat aranyban, évenként öt huzás, legkisebb nyeremény 100 frank, tehát nagyobb mint a vételár; röviden, előnyök, melyek más kisebb sorsjegypapiroknál nem találhatók és nem kell prófétának lenni, hogy előre is állithassuk, miszerint a szerb sorsjegyek, rövid idő alatt a legkedveltebb sorsjegy papirok lesznek a bécsi piaczon.

A Landauer-féle betörés.

A terézvárosi kapitányság diófa-utczai hivatala előtt ma a szokottnál sokkal élénkebb sürgés-forgás volt észlelhető. Feltünt különösen két uri fogat, mely vetekedett eleganczióban és hosszas ott időzése által erős próbára tette a szomszédok kiváncsiságát. Nem sok időbe telt s futó tüzként terjedt a hir, hogy Somoskeöy Géza jelent meg a kapitányságnál fontos felfedezésekkel a Landauer czégnél e hó 21 én véghez vitt rablás tetteseiről, hogy övé az a csinos „chic" fogat, nyalka kocsisával, mig a nehézkesebb batár tulajdonosa a hirtelen oda hitt Landauer czég főnökeé. És ugy is volt. Csakugyan Somoskeöy nem jószántából jött ide, hanem megidéztetve, Baczakó rendőrtiszt kiséretében, és nem mint feljelentő, hanem mint gyanuba vett részese a rablásnak állott a vizsgáló kapitány előtt. Ez ügyben teljesen megbizható forrásból a következő értesitést veszszük: Alkér Jenő terézvárosi kapitány, titkos feljelentés folytán tegnap éjjel személyesen kereste fel a hires betörő Poszpisil rózsa-utczai korcsmahelyiségét és ott nyomban megejtvén a szükségesnek mutatkozott házmotozást, egy ujdonatuj nehéz arany óraláncot és értékes arany órát talált. Poszpisilt azonnal letartóztatván, haladéktalanul 2 órakor éjfél után — megejtette vele a vizsgálatot. A gyanuba vett azonban galádul reá fogottnak mondta a feljelentést és azon kérdésre, hogy hol vette az értékes uj órát, megnevezett egy kerepesi-uti aranymüvest, a vételhez szükséges pénzről meg azt mondta, hogy ezelőtt pár nappal kapta kölcsönbe Somoskeöy Gézától. E vallomása és az a közben tett ujabb értesülések alapján, melyek mind azt bizonyitották, hogy Somoskeöy az utóbbi időben csaknem naponkint ellátogatott Poszpisil „lebuj"-ába, ott órákat töltött vele és nem kevésbé hirhedt társaival, idéztetett a kapitányság elé. Somoskeöy egész elfogulatlanul engedett Baczakó rendőrtiszt felhivásának, söt ugy adta, mintha csak jó tanács kedvéért történnék meghivása. Az uton „sans géne" kelt ki „a hibásan szervezett fővárosi rendőrség" ellen, beszélt holmi bizalmasabb érintkezésekről Jekelfalusi miniszteri tanácsossal és nagy garral emlitette a kezdeményezésére alakulóban levő magánrendőrséget. E modort folytatta a vizsgáló kapitány előtt is. — Poszpisillal való összeköttetését ugy tüntette fel, mint eszközt fontos bünténvek felfedezésére, és valóságos disszertáczióba ereszkedett a külföldi legnevezetesebb rendőri szervezetek tanulmányozása alapján, hasonló irányban már nem egyszer sikeresen keresztülvitt kisérleteiről. Hogy ő adta a pénzt Poszpisilnek, nem tagadta, megesett — ugymond — szive a szegény ördögön. Csak midőn a kapitány, hangsulyozva nagyon is bizalmasnak látszó viszonyát Poszpisilla, kereken mint czinkostársát vette gyanuba és ennek kifejezést is adott, változott meg hirtelen modora. Mélyen indignálódva, hogy öt, Somoskeöyt, merik ilyen gyanuba venni, ünnepélyesen kijelentette, hogy első teendője, a mint a hivatalból kilép, a kapitány ellen inditandó becsületsértési per lesz. A kapitány azonban nem igen ijedt meg fenyegetéseitől, mert vallomása felvétele után azonnal motozást rendelt el nála is. Eddig — midőn e sorokat irják — sikertelenül. A nyomozás különben tovább foly és holnapra még vagy öt gyanusitott egyén van beidézve. Poszpisil le **van tartóztatva.**

Egy más tudósitónk ez esetről a következőket jelenti:

Alkér terézvárosi kapitány tegnap estétől folyton ez esettel foglalkozott, még be se hunyta szemét, csak ma estefelé szunnyadott egy fél óráig. Az a kerepesi uti ékszerész, kinél Poszpisil az órát, lánczot 166 forintért vásárolta, azt mondja, hogy Poszpisil csupa régi tizesekkel fizetett. — A Landauertól ellopott pénz közt volt vagy 70—80 darab régi tizes. Somoskeöyért Baczakó rendőrtiszt délelőtt 10 órakor ment a Hungáriába, hol most Somoskeöy szállásolva van. Eleinte nem találta öt honn, később meglelte öt a kávéházban. Somoskeöy kihallgatása 10-től délután 4 óráig tartott. — „Ugy-e bár 200 forintot adott Poszpisilnek?" kérdé a vizsgálatkor a kapitány. „Ó nem, ugy körülbelől vagy 350 forintot," válaszolá Somoskeöy. Annyit mondott Poszpisil is. Megkérdeztetve, hogy van-e valami irása, váltója vagy kötelezvénye e kölcsönrő', egész indignálódva mondta, hogy ö szegény emberektől, a kiken segit nem vesz irást, ha elvesz a pénze, hát veszszen el. Vesztett már ö többet is. A kölcsönt okt. 22-dikén a Landauer-féle betörés után adta. Hivatkozott Somoskeöy több izben arra is, hogy ö mint a tervezett magánrendőrség kiszemelt főnöke már maga is foglalkozott a Landauer-féle betörés felfedezésével. Jekelfalusyval is beszélt e napokban erről. Poszpisillel is azért lépett érintkezésbe, hogy talán igy könnyebben talál nyomot. Megjegyezzük, hogy amikor Somoskeöy vizsgálati fogságban volt, együvé csukták öt a hires betörő Poszpisillel. Innen kezdődik ismeretségük. Poszpisilről megjegyzendő, hogy a Fortunában vizsgálat alatt levő foglyok mellé szokták öt adni, mint kémet. Kémszolgálataiért azután elnézők voltak iránta. Poszpisil pár hó előtt nyitott korcsmát a rózsa-utczában. A motozást Somoskeöynél délután tartotta meg Horváth polgári biztos egy társával. Kétszobás lakását szigoruan átkutatták, de mitsem találtak.

A terézvárosi kapitányság a nyomozást erélyesen folytatja. Most éjfélkor egy siputczai lebujban tartott házkutatást.

Az egész dolgot — mint egy harmadik forrásból halljuk — egy kis leány árulta el, ki azt állitja, hogy a betörés éjjelén folytonos kocsizörgést hallott a Poszpisill háza felől.

Szinház, müvészet.

— Nemzeti szinház. Ma Meyerbeer „Észak csillagát" adták hosszas pihenés után. Az előadásnak érdeket kölcsönzött Ney ur pompás „Pétere". Maleczkyné assz. megnyerően énekelte Katalin szerepét; Béli Hermina k. a. is szinpadunkon a szó teljes értelmében „ritka" énekesnő, rokonszenves, lágy hangu „Praskovia" volt. Sokat tapsolták a jelesül rendezett balletet is.

— „Atala"-ból, Schauer Ferencz 5 felvonásos operájából — melyre teljes négy hónap óta készülnek — pénteken tartják a szinpadi főpróbát jelmezekben, teljes zenekarral és kivilágitás mellett. Az első előadás szombaton lesz bérletszünetben.

Egyletek, társulatok.

— A vörös kereszt budapesti I. kerület városi választmánya, november hó 3-án d. e. 11 órakor a kaszinó termében, (vár, disztér 11.) rendkivüli közgyülést tart.

— A nemzeti szinház nyugdijintézete aprilisről elhalasztott közgyülését vasárnap tartotta meg, melyen több folyó ügy elintézésén kivül, bizottságot küldött ki ama módozatok megállapitása végett, melyek szerint a dalmüszinház elkészülése után, a dráma és opera különválása alkalmával, a nyugdijegylet szétválasztása, elkülönitése eszközlendő volna. Végül Benedek Józsefnek megengedte, hogy nyugdij-illetékét továbbra is fizethesse.

VIDÉK.

* **Székesfehérvárról** irják lapunknak, hogy az odavaló függetlenségi párt több tagja értekezletre gyült össze a mult hónap 30-án s megbeszélte a tervben levő „függetlenségi kör" alakitásának módozatait. Tegnap pedig kimentek az ugynevezett „Hosszutemetőbe" s megkoszoruzták Kossuth Lajos sógorának, Meszleny Rudolfnak siremlékét. Érdekes tudni, hogy az ötvenes években azt tartották a fehérváriak, hogy a Meszleny emlékköve könyezik. A város apraja-öregé ezrével tódult a temetőbe, de bizony hasztalan állta körül a néma emléket, az bizony nem fakadt könyekre. A zsandárok neszét vették a zarándoklásnak s volt rá gondjuk, hogy a siremléket elzárják a közönség elől. — A babonás hitnek az a magyarázata, hogy a kőbe szorult esővíz rést tört magának s kiszivárgott belőle cseppenkint.

* **Biharmegye** törvényhatósága okt. 31-én rendkivüli közgyülést tartott Beöthy Andor alispán lemondása folytán Zilahy Lajos bizottsági tag inditványára Beöthy Andorhoz küldöttség menesztetett, mely öt a közgyülés határozata értelmében arra kérte fel, hogy vegye vissza az alispáni állásáról való lemondását. Beöthy Andor engedve a közgyülés ezen óhajzásának, — lemondását visszavette. Biharmegyében ez előre el volt készitve, s igy e végkifejlődés senkit sem lepett meg. Ennek következtében a b.-ujfalui kerületben uj képviselőválasztás lesz.

* **Sepsi-Szt.-Györgyön** a pótválasztás november 12-kén lesz.

* **Lugoson** tegnap Tisza Lászlót 277 szótöbbséggel képviselővé választották.

TÁVIRATOK.

A debreczeni zsinat.

Debreczen, nov. 1. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A református zsinatot báró **Vay** Miklós elnök ma délelőtt 10 órakor nagy közönség jelenlétében következő beszéddel nyitotta meg.

Főtisztelendő és méltóságos országos zsinat! Mindenekelött méltóztassanak kegyesen megengedni, egyetemes református anyaszentegyházunk mélyen tisztelt képviselői, hogy ily teljes számmal lett nagyszámu megjelenésök, mint vallás-ügyeink iránti buzgóságok záloga feletti őszinte örömöm nyilvánitása mellett szivem egész melegével lehessen üdvözölhetni szerencsém! De bocsássanak meg egyszersmind, ha mindjárt kezdetben kivánok kevés szavakat kölcsönözni legmélyebb hálám azon érzetének, melylyel lehetetlen, hogy el ne teljék keblem a napjaink felett őrködő isteni gondviselés iránt, mely gyenge, de hogy hitfeleimnek szentelt egy év hiján 60 évekre terjedő lefolyta után hódolhassak még azon legujabb zsinati szabályoknak, melyek értelmében mint hivatalomra nézve legidősebb egyházkerületi főgondnok én köteleztetem annak elnöki székét elfoglalni, nem tehetem ezt azonban gyengeségem érzetében anélkül, hogy most már ne esedezzem a mélyen tisztelt gyülekezet előtt, miszerint legyenek annak nagyérdemü tagjai kimélettel és elnézéssel agg korommal járó testi és lelki fogyatkozásaim iránt, jóindulatilag pótolván ily módon azokat hozzám a régi barátság kötelékeivel füzött püspök elnöktársam ezennel szintugy tisztelettel kikéri segélye s támogatása mellett.

Főtiszteletü s méltóságos zsinat!

Ugy vagyok meggyőződve, hogy hibát követnék el, ha mindjárt első vonalban nem koronás apostoli királyunk és védurunk azon legkegyelmesebb engedélyéről tennék emlitést, melynek köszönhetjük ez örvendetes napra lett felvirradásunkat! Nem kerülhetvén ki figyelmünket az a körülmény sem, mely szerint belügyeink ez utoni rendezhetését annyira egészen s minden megszoritás nélkül kivánta saját magunk akaratára bizni, hogy ez által az 1790—91. törvény által részére biztositott királyi biztos — homo regius — kinevezésétől is elállott, ujabb csalhatlan jeléül világszerte imert és magasztalt alkotmányos érzületének s irántuk táplált hálás elismerést érdemlő nagybecsü kegyelmének, söt megtisztelő bizalmának!

Mondjunk tehát mindezekért szivünk mélyéből áldást felséges személyére, összes dicső családjára — uralkodó házára!

Méltóságos és főtisztelendő zsinat!

A magyar reformált egyház életében kétségkivül mindig egyik legfontosabb mozzanat volt s maradt maig is, ha ennek képviselői zsinatra gyülének össze. Nem mindig van erre alkalom s igen ritkán kerül fel a dolog természetéből kifolyólag azon parancsoló szükségesség, mely a zsinat tartását elodázhatlanná teszi. Mai ünnepélyes nap s az 1791. szept. 12-ke közt nagy idő folyt le. Ekkor nyilt meg protest. egyházunknak a multban utolsó zsinata! Kedvezőtlen kilátások között vette az kezdetét és nem is kedvező eredménynyel végződött.

Megalkotta ugyan kánonait, melyeknek a kitüzött feladat szerint az egyházi és iskolai igazgatás s a házassági perek megitélése dolgában az egyházi és világi rendek közmegegyezésével s a királyi felség megerősitése mellett bizonyos normativumul kellett volna szolgálni; de azok meg nem erősittettek, maga a zsinat is ugyanazon év okt. 15-én befejezte müködését, a mi későbben abból az életbe ment által, azt maga az élet, gyakorlat szentesitették.

De mert ily kedvezőtlen emlékek füződnek ezen zsinathoz, arra intsen ez bennünket, hogy folytonosan csak a multra tekintve sohajtozzunk egy szebb és boldogabb jövő után!? Nem, söt utmutatóul kell ennek szolgálni arra, hogy megértve a kor intő szavát, mely a fokozatos tevékenységet követeli a haladhatás szükséges feltételéül, protestáns elveinkhez hiven mi is mint dicső emlékü hiveink a haladás a reform utjára lépjünk! Bizonyára félreértené a protestáns egyházunk magasztos hivatását, a ki azt állitaná, hogy hittársadalmunknak akár a tan, akár az alkotmányos szervezet, akár nevelés és oktatás terén, valamikor megállapodnia lehet.

Történelem arra tanit bennünket, hogy azon ősök, kik a reformált egyház magasztos elveit magokévá tették s ez elvek védelmét oly szorosan egybefüggőnek hitték a közszabadság védelmével, hogy amaz által emezt is folytonosan védelmezték, s nálunk a magyar hazában tagadhatatlanul mindig összefüggött protestáns vallás elveinek, a lelkiismeret szabadságának, az egyház alkotmányának védelmével. A közszabadság védelme, és megforditva. Mondhatjuk, hogy dicső őseink a kard élén vivták ki egyháznak létjo-

gát! Mi, hála ez égnek, a béke **áldásait** élvező késő unokák, ennek ölén nyugodtan és higgadtan tanácskozhatunk azon teendők felett, melyek ma reánk várakoznak, és épen erre hiv fel bennünket ez ünnepélyes alkalom, midőn egyházunknak alkotmányozó és törvényt hozó zsinatát megnyitjuk.

Amde, melyek ennek teendői? Az a kérdés az, mely ma mindenek előtt megoldandó általunk.

Az egyház tana, az egyház szervezete, nevelés- és oktatásügye: ezek azon kérdések, melyeknek megoldásával foglalkoztak azon zsinatok, melyek koronkint összejöttek; néha külön választva azokat, néha együttesen.

Ma is ezen kérdések a megoldandók. Ha ugyanis ezen 3 kérdés benső természetét vizsgáljuk, azonnal szemünkbe ötlik, hogy ezek egy szerves egészet képeznek, s protestans életünknek alapjai.

A mi az egyház tanát illeti: a protestantizmus alakulásának első korszakában, midőn a tan alapján való szervezkedés volt mindkét protestáns felekezetnek elutasithatatlan kotelessége, kétségtelen, hogy mint az egyház hitéletének biztos alapja, mint azon szilárd szikla, melyen az egyház felépülhetett ugy, szólván ez képezte a régibb zsinatok kizárólagos feladatát.

Ha már azon korszakokban, melyekben a tan alapján való alakulás volt prot. egyházunk feladata, a tan megállapitása tüzetett ki föczélul, a körül forgott a többi megvitatandó kérdések sorozata, — ha mondom, ezen megalakulási periodusban, maga a tan vette igénybe legjobbjaink összes munkásságát: azon épen nincs mit csodálkoznunk. De nekünk, kik biztos alapon állunk, kiket sem a hatalom önkénye, sem más felekezeték féltékenysége, nem kényszerit többé arra, hogy hitvallásunkat még ujra formulázzuk, a tant illető kérdések taglalásába annyival kevésbé bocsátkozunk, mivel a mi korunknak mozgató eszméjét a hitelveket illető vitás kérdések megoldása egyáltalában nem képezi.

Nem azt mondom ezzel, hogy a mai korszak közönyös az iránt, miért elődeink buzogtak, szenvedtek; hanem jelezni akartam, hogy a változott viszonyok és felfogás miatt ez nem annyira a tanácskozó testületek foruma, mint inkább magával a tannak a tudomány elvei alapján foglalkozók elé tartozik. Minden századok óta fennálló egyház, az ösök hitvallását oly öröklött alapnak tekinti, melyhez igen óvatosan nyul; mert az aképen felmerülhető viták, a mint azt épen a zsinatok története mutatja, nem az egyetértés tudatát fejleszték ki, mint inkább okot szolgáltattak arra, hogy a szakadás elökészittessék az egyház kebelében. Ma már a prot. egyháznak többé nem alakulási, mint inkább előhaladási stádiumában vagyunk. Az egyházi szószék is többé nem annyira a más nézeteken levők elleni küzdtér, mint a mi volt a reformátusok korszakában, hanem a hiveknek lelki megnyugvást, vigaszt osztó tartozik lenni.

Nem azt teszi ez, hogy a protestans egyház a szabad vizsgálódás szellemével szakitson, hanem azt, hogy egyelőre a tant illető kérdések vitattatását, a hitelveket illető felfogás átalakitását a tudomány azon férfiaira bizza, kik ezen kérdések tanulmányozására illetékesek.

Épen ezért az alkotmányozó zsinat ezen kérdéssel nem lesz hivatva foglalkozni.

A mi azon másik fontos kérdést illeti, melylyel zsinataink koronkint foglalkoztak, az az egyház alkotmányára, az egyház szervezésére vonatkozik.

A tan után kétségtelenül ez a legfontosabb. Protestáns egyházunk öseink által az idő folyamában oly alkotmányt nyert, miként annak közigazgatása, a lelkészi és világi rendek közt osztatott meg. A világi rendek képezték az egyház védő elemét. Védték a hatalom ellen, ha kellett fegyverrel, és megóvták a netaláni hierarchikus törekvések tulkapásai ellen; gyámolitották vagyoni áldozatokkal, egy szóval tettel oda hatottak, hogy ezen egyház erőssé, s ez által hazánkban a nemzet védbástyájává legyen.

A szervezet kérdése tehát az, melyre eztuttal mindenekelött kötelességemnek ismerem felkérni a m. és f. zsinat figyelmét, a mennyiben ezen téren sok lesz a megbeszélni, sok az elintézni való, ha azt nem akarjuk, hogy a szervezet hiányossága káros visszahatással legyen egyházunk jövő fejlődése folyamára.

Elismerem, hogy alkotmányozó és törvényhozó zsinatunk magasabb álláspontot foglalhatott volna el, és biztosabb alapra épithetett volna, ha az állami törvényhozás, a mint azt óhajtottuk is, ugy az egyház és államhatalom, miként a vallás felekezetek közti jogviszonyt törvény által kellöleg körvonalozta volna, mivel igy, sem más felekezetekkel, sem az alkotmányos kormányzattal szemben, nem sodortatnánk azon helyzetbe, hogy vagy mi kövessünk el a törvénytől eltérő szabálytalanságokat, vagy azok tulkapásaitól szenvedjünk méltatlanságokat! — Hazánk alkotmányosan kormányoztatik, és mégis az egyház és kormány, miként a felekezetek közt a surlódások napirenden vannak! S ezen surlódások mind azon egy okra vezethetők vissza, hogy a jogegyenlőség és viszonosság csak a törvény betüiben él! — A nélkül, hogy részletekbe ereszkedném, csak jelzem, mikép folyvást vitás kérdések merülnek fel az egyházi funkcziók terén, milyen a keresztelés, temetés, vegyes házasságok közti viszony, lelkészek, illetöleg egyházak áldozási patronátusi ügyei, illetéktelen párbér követelések s több efélék.

Mikor fognak méltányos és jogos megoldást nyerni, nem tudjuk, azért nem is függesztjük fel ettől további teendöinket, nekünk szükségünk van reá, hogy egy olyatén egyházi alkotmányt léptessünk minél előbb életbe, mely egyházunk közigazgatását szilárdabb alapra fektesse s az egyházi törvénykezést mai viszonyainknak megfelelöleg átalakitsa! Igen szükségünk van arra, hogy egy a mai kor követelményeinek megfelelő teljes egyházalkotmány mielőbbi életbeléptetésére megtegyünk minden lehetőt s kiterjeszkedjünk egyszersmind egy halaszthatlan követelményre, mely sok bajnak veheti elejét mindjárt a legközelebbi jövőben.

Méltóztatnak tudni, hogy reformált egyházunk, hazánk némely részeiben, az elpusztulással határos állapotban levő egyházközségeket mutat fel; ott a hivek szegénysége romboló hatással van egyházközségeinkre! Az egyház fenntartói magok is szegények lévén, tölök méltányosan nem kivánható az, hogy lelkészeik, tanitóik nyomorán segitsenek, bármiként hangoztassák is azon különben megdönthetlen igazságot, hogy „a protestáns egyház csak hiveinek áldozatkészségéből állhat fenn.“ Ezen áldozatkészséget azonban csak oly intézkedések tarthatják életben, melyek az erők tömörülését veszik czélba, ha a boldogabb viszonyok közt élők gyámolitják szegényebb testvéreiket, ha a szerencsésebb viszonyok közt levő egyházak feleslege azoknak jut, melyek már a jelenben is az elpusztulás ellen küzdenek.

Ily intézkedésül ajánlkozik az egyházunk egyeteme által ujból czélba vett több mint husz évek előtt inditványozott, de akkor megbuktatott domestikának felállitása. Ez sürgős elintézést igényel, mivel nem maradhatunk tovább azon állapotban, melyben vagyunk, ha csak azt nem akarjuk, hogy széthulljon egyházunk mint oldott kéve s nem nézhetjük tétlenül pusztuló és elerőtlenedő egyházközségeinket, nyomorral küzdő lelkészeinket, tanitóinkat. Ne habozzunk tehát tovább s határozzunk érdemlegesen, ha lehet véglegesen a dolgokban! Utolsó konventünknek is ez kérése hozzánk.

Attérek immár a fontos kérdések harmadikára, melylyel a jelen zsinatnak foglalkoznia **kell** s ez a közoktatási, az iskolaügy. — Fontos nemcsak azon protestáns nézet szempontjából, hogy egyházunk, mint különösen tanitó egyház, az iskola segédkezését nem nélkülözheti, söt az iskolát annyira saját létalapjának tekinti, hogy a reformált egyház megszünnék legfontosabb hivatását teljesiteni, ha kezét az iskoláról levenné, hanem fontos mindenekfelett azon körülménynél fogva, miszerint épen napjainkban a közoktatás terén a legsürgősebb teendök várnak érdemleges megoldásra.

Mit tett a multban a protestáns egyház a közoktatás érdekében, arra hazánk történelme hivatott felelni! Öseink, kik a reformáczió tanait elfogadták, mindenütt iskolákat igyekeztek állitani, jól tudván, hogy szent vallásunk tanai ujabb és ujabb életerőt csakis az iskolákból szivhatnak magokhoz. — Nem szabad szem elöl téveszteni a református egyház oszlopférfiainak ezen irányzatát. A rég lezajlott multak emléke int bennünket arra, hogy oskola alapitó és fenntartó öseink nyomdokaiba lépve, tanintézeteinket épen ugy igyekeztünk virágzóvá tenni, mint ök arra törekedtek. De másrészt oly akut kérdések megoldása is vár reánk, melyeket elodázni nem lehet, melyekkel a helyes egyházpolitikának okvetlen számolnia kell.

Ezen zsinatnak egyik igen fontos teendője leend: megalkotni a köznevelés és közoktatás általános szervezetének szabályzatát a magyar reformált egyházban.

Református egyházunk a multban az oktatás minden ágát felkarolta, ma már nagy kérdés, megtarthatjuk e tovább is ezen irányt, vagy számot vetve anyagi erönkkel, s azon reformokkal, melyeket a néptanitás a középtanodák s a felsőbb oktatás körében minden irányban meg kell inditanunk, — szemügyre véve mind azon követelményeket, melyeket a meghozott és meghozandó orsz. törvények elibénk szabnak, ne cseréljük-é fel az extenziv irányzatot e téren is a tömörülés extenziv s inkább czélra vezető irányzatával?

Ee nem fárasztom tovább a föt. és mtsg. zsinatot, s meg vagyok győződve, hogy mindezen s ezekhez hasonló kérdések tanácskozásaink folyamán a legczélszerübben fognak elintéztetni, s ki fog tünni ez alkalommal is a prot. egyház áldozatkészsége. E felöl biztosit a mult bennünket, de engedjék meg hogy kedvező jelül vegyem, azt is, hogy zsinatunk a reformáczió évfordulati napján, s épen azon városban tartatik, melyben 1567-ben az akkori időhöz alkalmazott uj konfeszszió megszületett.

Arról szólanom, mikor s kik által inditványoztatott jelen zsinatunk tartása, — mi minden történt 4 évek elforgása alatt ez ügyre nézve, mig végre czélhoz jutottunk, — miként késziték el egyházkerületünkkeli folytonos érintkezés mellett, számos „ad hoc“ konventeink, zsinati tanácskozásaink megkönnyitése tekintetéből a kezeink közt levő anyagot, meg annyi jeleseink buzgó fáradozásainak gyümölcsét, — mindezekről szólanom — mondom — feleslegesnek tartom. Használjuk fel tehát ezeket kellő időben és helyén.

Ha öseinket is a haladás szelleme vezérelte, meritsünk mi is erőt ezen szellemből, mely szent örökségként maradt reánk, s irjuk törekvéseink zászlójára jelszóul: excelsior!“

Ezután kegyeletesen emlékezik meg az elnök néh. Révész Imre kitünő tudósunk és szintén elhunyt jelesünk Molnár Aladárról, s ezzel a zsinatot megnyitottnak nyilvánitotta.

A majdnem egy óráig tartó nagy hatásu beszédet zajosan megéljenezték.

Közvetlen a megnyitó beszéd elmondása előtt a magyarországi evangelikusok 16 tagból álló küldöttsége jelent meg a teremben, melyet a zsinat éljenzéssel fogadott, s a zsinati elnök melegen üdvözölt. A küldöttség az elnöki emelvényen foglalt helyet.

A megnyitó után báró **Pronai** Gábor az evangelikusok küldöttségének elnöke tolmácsolja az ágostai testvéregyház érzelmeit, üdvözli a zsinatot s áldást kiván müködésére, mire **elnök** viszontválaszol.

Tegnapi gyülés jegyzőkönyvének hitelesitése után **Lónyay** Menyhért a zsinat ügyrendére nézve inditványt terjeszt elő, javasolva az alkotmányterVezetnek általánosságban való elfogadását. **Antal** Gábor, **Kovács** Albert, **Koncz** Imre, b. **Vay** Béla az inditványt azonnal, **Ráday** Gedeon gróf holnap kivánja tárgyalni, a tárgyalás e halasztását pedig **Balogh** Ferencz, **Dobos** János, **Ritrok** Zsigmond ajánlják. A hosszas vita vége azon megállapodás lön, hogy az inditványt kinyomatják s a szerdai értekezleten előlegesen megbeszélik, s csak a csütörtöki ülésben kezdik az egyházalkotmányi szervezetet általánosságban tárgyalni.

Böhl Ede osztrák zsinati tag üdvözli a zsinatot. Tudomásul vétetik.

Tisza Kálmán, **Török** Pál tegnap jelzett leveleinek felolvasása után a gyülés véget ért.

A gróf Degenfeld Imre által a Bika vendéglőben adott diszebéd fényesen sikerült, száznyolczvanan vettek részt. Első toasztot gróf Degenfeld Imre mondotta a királyra. Utána toasztiroztak Nagy Péter püspök a zsinat elnökére, Beöthy Zsigmond az evangelikusok üdvözlő küldöttségére. E küldöttség elnöke a zsinat elnökségét s a házi gazdát, Szász Domokos a távollevő Tisza Kálmán kerületi főgondnokot, Győry Vilmos a két protestáns egyház egyetértését, Pap Gábor szuperintendens társát Révészt éltetik. A banket kedélyes hangulatban folyt le.

Debreczen, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A zsinati igazolt képviselők névsora következő: Dunamellékiek: Bakóczi Sándor, Kovács Antal, Koncz Imre, Csekei István, Dömény József, Kovács Albert, Sipos Pál, Fördős Lajos, Décsei Lajos, Jordán István, Tóth Ferencz, Öreg János, Papp Lajos, Ballagi Mór.

Dunántuliak: László József, Horváth Mihály, Vályi Lajos, Páli Lajos, Csonka Ferencz, Körmendi Sándor, Beöthy Zsigmond, Molnár Béla, Csernel Ferdinánd, Szeles József, Jókai Károly, Véghelyi Dezső, Antal Gábor.

Tiszamelékiek: Szentpéteri Sámuel, Makai Dániel, Kopre Ferencz, Debreczeni Gábor, Prágai Lajos, Béky Sámuel, Fejes István, Ragályi György, Hegedüs László, Szinnyei Gerzson, Teleki Péter, Lükö Géza, Kovács Károly, Mitrovics Gyula, Csider Károly.

Tiszántuliak: Kiss Áron, Doktor János, Lukács Ödön, Ilyés Bálint, Gaál Imre. Szilágyi Lajos, Szöke János, Székely Károly, Dávidházy János, Pápai Imre, Széll Kálmán, Szabó János, Tóth Sámuel, Balogh Ferencz, Bencsik István, Miklovicz Bálint, Peterdi Károly, Ujfalussy József, Kulin Imre, Vályi János, Ritoók Zsigmond, Horthy István, Bárczay Gyula, Szegedi Sándor, Lengyel Imre, Fráter Imre, Gróf Ráday Gedeon, Veszprémi Gáspár, Kántor Sámuel, Bernáth István, Szilágyi István, Kovács Ferencz, György Endre, Ujfalussy Miklós.

Erdélyiek: Szász Domokos, Benkö János, Sylvester Domokos, Kovács Ödön, Hegedüs Lajos, Bartha Lajos, Révai Lajos, Lészai Ferencz, dr. Szász Béla, dr. Kolozsvári Sándor, Mezei Albert, Kerekes József, dr. Jenei Viktor, Hegedüs János, Parádi Kálmán. — Ezekhez számitandók még a szuperintendensek és az elnökök.

Devecser, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Itt Devecserben, Veszprémmegye szolgabirósága és járásbirósága székhelyén a nagy vendéglőbe ma éjjel három fegyveres rabló betört, észrevétetvén az őket üldöző segédszolgabiróra és népre négy lövést tettek. Erélyesen üldöztetnek. Ime a statárium megtagadásának ujabb következménye.

A német birodalomgyülési választások.

Berlin, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A Presse jelentése: A választások hivatalos eredménye szerint megválasztatott: 44 német konzervativpárti, eddig volt 58; 23 birodalmi párti, eddig volt 48; 97 czentrum-párti, eddig volt 105 az időközben belépettek beszámitásával; 28 nemzeti-párti, eddig volt 64; 27 szeczesszionista, eddig volt 22; 37 haladó-párti, eddig volt 28; egyéb szabadelvü pártiak közül 2 választatott meg, eddig 9-en voltak. Lengyelek közül 15-en választattak meg, eddig 14-en voltak. Birodalmi tartományi-ellenzéki 13 választatott meg, eddig 14-en voltak. A néppartiak közül 4 választatott meg, Ezenkivül választatott 8 welf és 1 dán képviselő. 99 választás még függőben maradt, Ha a szorosabb választások az előző szavazási eredmény szerint számittatnak, a konzervativ pártra esik 56, a birodalmi pártra 29, a czentrum pártra 110, a nemzeti pártra 47, a szeczesszionista pártra 41, a haladó pártra 59, egyéb szabadelvüekre 7, a néppártra 7, a szoczialistákra 8, (eddig 10), a lengyelekre 17, az ellenzékiekre 14, a dánokra 1 képviselő.

A nagy csoportok egyike sem bir többséggel. Ha a czentrum a dohányegyedáruság és a biztositási törvényre vetendő állami pótlék ellen szavaz, azon esetre mind a két javaslat elbukik.

Bécs, nov. 1. Ő felsége Taaffe gróf osztrák kormányelnökhöz intézett kézirata november 14-re hivja össze a reichsrathot.

Szerajevo, nov. 1. (O. É.) Francziaország, Olasz- és Oroszország lemondtak a Boszniában gyakorlandó konzuli biráskodásról és ezentul nevezett konzulságok csak azon szabadalommal fognak birni, a melyet a monarchiában létező konzulságok élveznek.

A belgrádi „Sanvuprava“ czimü laptól a postaengedély Boszniára nézve megvonatott.

Berlin, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az idevaló zsidó hitközség bünfenyitő eljárást inditott Stöcker ellen a zsidóhajszok miatt. Az ügyészség vádat emelt Henrici ellen egy zsidóüldözésre bujtogató költemény miatt, mely az általa kiadott s már beszüntetett „Reichsherold“-ban jelent meg. Az ügyészség osztálygyülöletre való izgatással indokolja e vádat.

Graudenz, nov. 1. A Dirschauból jövő személyvonat ma reggel Czervinsk és Warlubien közt összeütődött a Brombergből jövő tehervonattal. A mozdonyvezető lábai szétzuzódtak, egy kocsivezető meghalt és többen megsebesültek. A vonal el van zárva.

Paris, nov. 1. Megczáfolják azt hirt, hogy tegnap este Grévy Gambettával értekezett. — A mai minisztertanácsban Tirard kereskedelmi miniszter jelenté, hogy a franczia-olasz kereskedelmi szerződés megkötése iránt folyt tárgyalások majdnem befejezvék.

Róma, nov. 1. Az olasz királyi pár ma reggel a legjobb egészségben érkezett meg Monzába. Az egész uton, különösen Milanóban, lelkes fogadtatásban részesité a közönség a felségeket. Mancini külügyér Milanóban maradt; Depretis kormányelnök Stradellába utazott.

Róma, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Josef Czölesztin bécsi érsek és burgplebános, kiket a pápa legközelebb fogadott, jelentékeny péterfillért nyujtottak át.

Milano, nov. 1. (O. É.) Depretis november 10-ikén választói előtt, Stradellában az uralkodók bécsi találkozásáról fog beszédet tartani.

Pétervár, nov. 1. (O. É) Feldmann tábornok, bécsi orosz katonai attaché visszahivatik.

Bukarest, nov. 1. (O. É.) A kerületi fötanácsok az ország összes kerületeiben megkezdték müködésöket. A közoktatásügyi miniszterium törvényjavaslatot dolgozott ki a nemzeti emlékek épségben tartásáról. — A Rosetti által elökészitett, a birák választási jogát illető terv valószinüleg a kisebbség tervezete által fog helyettesittetni, mely szerint az üresedésbe jött állomásokra jövőre pályázat hirdettessék. — Ypsilanti herczeg Bukarest mellett fekvő nagy jószágát eladta. — A londoni követ Juon Ghyka ide érkezett.

Konstantinápoly. nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata) Manege százados, a görög határrendező bizottságnak az osztrák-magyar monarchia részéről való tagja, kit angol lapok Cziprus szigetén, Sziriában és Egyiptomban utuztattak jövő szombaton Volóba megy, hol az odaitélt török terület harmadik részének átadása kezdetét veszi.

Tunisz, nov. 1. A lázadók Kef, Zaghuan és Kairuan közt fekvő környéken majdnem egészen szétszóródtak. Az arabok egy része a Sunada hegységet tartja megszállva.

Washington, okt. 31. Egy nyilván elmezavarban szenvedő ember, kezében hétlövetü revolverrel, jelent meg a fehér ház előtt és bebocsáttatást kért. Heves ellenállás után végre elfogták. — A Steuben-család képviselöi Chicagoba érkezésükkor a legbarátságosabb fogadtatásban részesültek.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Konstantinápolyból a dohányegyedáruság bérbeadása iránt azt jelentik, hogy a tárgyalások még e héten nyernek befejezést. — Nagyobb házaknak deczember ultimóra öt százalékon kináltak pénzt, a nélkül, hogy ezt elfogadták volna.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, november 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) **Buza** iránya külföldi alacsonyabb jegyzések folytán gyengébb, tavaszi határidöre a forgalom meglehetösen élénk 12.85—12.80 frton, zárul 12.82½ forinton; **tengeri** május—juniusra 7.50 frt, **zab** tavaszra 8.50—8.52½ forint.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A mai ünnepi tőzsdei forgalom szilárd külföldi jegyzése kfolytán igen élénk volt és valamennyi forgalomba jött értékpapir árfolyama emelkedett.

12 órai árfolyamok: osztrák hitelrészvény 367.80, magyar hitelbank 365.40, angol-osztrák bank 153.10, unióbank 144.25, bankegyesület 139.25, Tramway 202.25, osztrák államvasut 337, birodalmi márka 57.95, osztrák papirjáradék 76.52½, magyar 4%-os aranyjáradék 89.65, elbavölgyi vasut 251.

Az esti magánforgalom csendes volt, osztrák hitelrészvény 368.30-on köttetett.

Külföldi árutőzsdék.

Frankfurt, nov. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A szilárdságot a könnyebb pénzviszonyok elömozditották. Fedezési vásárlások élénkitöleg hatottak az üzérkedésre. Mellékértékek csendesek. Német fondok jelentékenyen javultak, járadékok is emelkedők. Osztrák hitelrészvény 319.12, államvasut 294.12, galicziai vasut 277.50, magyar 4%-os aranyjáradék 77.37, váltó Londonra 203.95, Párisra 80.87, lombard 132.50, észak-nyugati vasut 198.25.

Berlin, november 1. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az irány nagyon szilárd, az árfolyamok emelkedők, és az üzlet a javult pénzviszonyokra és könyebb párisi liquidáczió folytán, valamint az itteni fizetési nap sima lefolyása következtében, részben élénk. Kedveltebbek osztrák vasutak, főleg galicziai, északnyugati és dux-bodenbachi vasut. Osztrák hitelrészvény iránt csak később mutatkozott érdeklődés. Zárlat szilárd. Osztrák államvasut emelkedő. Osztrák hitelrészvény 640, államvasut 588, galicziai vasut 138.75, lombard 263.

London, nov. 1. (Megnyitás.) Conzol 99$^{3}/_{16}$, ezüst 52, magyar 6%-os aranyjáradék 102$^{3}/_{4}$.

Páris, nov. 1. (Boulevard forgalom.) 3%-os évjáradék 84.77, 5%-os évjáradék 117.15.

New-York, okt. 31. (Kabelsürgöny.) Petroleum New-Yorkban 7$^{5}/_{8}$, petroleum Philadelphiaban 7½. — Liszt 6. — Buza kész áru 144½, októberre 143¾, novemberre 147¼, deczemberre 150½. — Gabonafuvardij imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4¼.

Vegyes közlemények.

⁂ **A vámtarifa reviziójához.** Gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter több napi Bécsben tartozkodás után visszatért Budapestre. Bécsi utjának, mint a Presse irja, a többi közt egyik czélja az volt, hogy a financziális vámok felemelése iránt az osztrák pénzügyminiszterrel értekezzék. Ez értekezéseknek eredménye az, hogy most már a még fennforgó kevésbbé lényeges differencziák kiegyenlitése végett irásbeli uton folynak a két pénzügyminiszter közt a tárgyalások. A folyó héten vagy legkésöbben a jövő hét elején összeülendő vámkonferencziának aligha lesz a financziális vámokat illetöleg más tenni valója, mint hogy a két pénzügyminiszter által elvégzetteket tudomásul vegye. — A vámkonferencziának elsö sorban még a vas- és gyapjuáru tarifájával kell foglalkoznia, melyekre nézve ma is a status quo ante létezik. A mit eddig igen előrehaladottnak s ugy szólván befejezettnek lehet mondani, az a vámtarifának franczia mintára való átalakitása folyó számokkal. A vámtarifának ezen átalakitását az osztrák kereskedelmi politikai előadók eszközlik.

* A „**Gazda-kör**“ helyiségeiben (Haas-palota) november hó 2-án szerda esti 6 órakor Bujanovics Sándor a felvidéki, különösen sárosmegyei kivándorlásról nyilvános vitatkozással egybekötött értekezést tart, melyen a kör tagjai által bevezetett vendégek is szivesen láttatnak.

Iparügyek.

— **A budapesti kereskedelmi és iparkamarának** a m. kir. honvédelmi miniszterium részéről az 1882-ik évi január hó 1-től ugyanazon évi deczember hó végeig szükséglendő irodai, valamint világitási és könyomdai szerek, nemkülönben a lakatos, üveges, asztalos és könyvkötőmunkák szállitására vonatkozó hirdetmény megküldetvén, ez az érintett anyagok szállitásában részt venni óhajtó vállalkozóknak azon megjegyzéssel hozatik ezennel tudomására, hogy a szállitásra vonatkozó részletes feltételek a fentnevezett kamara irodájában (Mária-Valéria-utcza, uj tőzsdeépület, II. emelet) a hivatalos órákban délelőtt 9—1-ig megtekinthetők.

Kereskedelem és tőzsde.

** **A magyar gyarmatáru kereskedők végrehajtó bizottsága** ma délután 3 órakor ülést tartott (a Hungária első emeleti 22. számu termében.) Elnök Mautner Adolf, alelnök Deil Jenő, jegyző Fritz Péter. A tanácskozás tárgyát képezte az elnöki jelentés, mely a végrehajtó bizottságnak az utolsó országos értekezlet óta lefolyt időben kifejtett müködését tartalmazta. A végrehajtó bizottság nagy elismeréssel fogadta az elnök jelentését, mely tanuságot tesz arról, hogy az elnökség a gyarmatáru kereskedők érdekeit a legerélyesbben és a legnagyobb buzgalommal képviselte. A holnap délután 3 órakor folytatólag tartandó bizottsági ülés végleg megállapitandja az alakitandó országos szövetkezetnek az országos szövetkezet elé terjesztendő alapszabályainak tervezetét. Folytonosan érkeznek a közel és távol vidékről a tagsági bejelentések. Az érdeklődés természetszerüleg igen nagy, és az országos értekezlet látogatottság tekintetéből nagy mérvben felülmulandja a márcziusi értekezletet.

** **Az osztrák-magyar bank** (előbb szab. osztr. nemzeti bank) 5%-os sorsolás alá eső zálogleveleinek 46-ik rendes és 6-ik rendkivüli kisorsolása 1881. évi deczember 1-én, délelötti 10 órakor, Bécsben, a banképületben, Landhausgasse 2-ik szám, II. emelet, fog megtartatni. Az 5%-os záloglevelekben kiszolgáltatott jelzálog-kölcsönök, az utolsó folyó évi junius 1-én és 2-án megtartott kisorsolás óta 1881. évi november végeig esedékes töketörlesztési járadékainak megfelelöleg. az emlitett rendes kisorsolásnál 900,000 frtnyi összeg, továbbá 5%-os záloglevelekben kiszolgáltatott jelzálog kölcsönök, a meghatározott lejárati idö elött vagy lejárati idöben készpénzben történö visszafizetése alkalmából, az osztrák-magyar bank jelzálog-hitel-osztálya alapszabályainak 57. §-a értelmében, a rendkivüli kisorsolásnál 19.500,000 frtnyi összeg, és pedig mind a két kisorsolásnál, az összes forgalomban levő 5%-os záloglevelekből fog visszafizetés végett kisorsoltatni. Ezután közvetlen ugyanott 1881. évi deczember 1-én az osztrák-magyar bank 4½%-os sorsolás alá esö zálogleveleinek ugyancsak 1. kisorsolása fog megtartatni. Eme kisorsolásoknál, az ilynemü záloglevelekben kiszolgáltatott jelzálog-kölcsönök, folyó évi április 21-től fogva egész 1882. évi május 31-ig esedékes töketörlesztési járadékainak megfelelöleg, és ilyen jelzálog-kölcsönöknek a meghatározott lejárati idö elött keszpénzben történő visszafizetése alkalmából, az osztrák-magyar bank jelzálog-hitelosztálya alapszabályainak 57. §-a értelmében 150,000 frtnyi összeg 4½%-os és 54.000 frtnyi összeg 4%-os záloglevelekben, és pedig ezen kisorsolások mindegyikénél, az illető nemnek összes forgalomban levő zálogjeveiből fog visszafizetés végett kisorsoltatni. Folyó évi november 24-től fogva, közvetlen a fennemlitett kisorsolásokról szóló kisorsolási-jegyzék megjelenése utánig, záloglevelek kicserélésének helye nincsen. Bécs, 1881. évi november hó 2-án. Osztrák-magyar bank. Moser A., kormányzó. Auspitz, fötanácsos. Leonhardt, vezértitkár.

⁂ **Osztrák-magyar-franczia kereskedelmi szerződés.** Az Ausztria-Magyarország és Francziaország között fennálló kereskedelmi politikai provizórium, mint már emlitettük, három hónapra meghosszabbittatott. A dekraláczió megkötését azonkivül, hogy az Angolországgal egy időben folytatott tárgyalásokra is kellett tekintettel lenni, még az is késleltette, hogy a franczia kormány azt kivánta, hogy a hajózási szerződés ne hoszszabbittassék meg egyidejüleg és részére a cabotage biztosittassék, mely kivánságokat Ausztria-Magyarország természetesen el nem fogadhatta. Végre Francziaország is lemondott ezen kivánságairól, de ekkorra az idő már annyira előrehaladt, hogy a tárgyalásokat távirati uton kellett folytatni. Jelenleg a provizórium további meghosszabbitása fölött folynak a tárgyalások. A végleges szerződés megkötése iránt csak akkor kezdhetik meg a tárgyalásokat, a mikor egyrészt nálunk a vámtarifareviziók már betejeztettek, másrészt pedig a franczia-angol és franczia olasz szerződések végleg meg lesznek kötve. A franczia-angol szerződés chancei ez időben nem igen kedvezők, s igy nagyon valószinü, hogy a provizórium alig ha lesz elég hosszu arra, hogy Francziaországgal végleges megegyezésre jussunk. Valószinü, hogy e végleges megegyezés is csak legtöbb kedvezményt nyujtó szerződésre fog szoritkozni, de az sem egészen lehetetlen, hogy a vámtarifa reviziójának teljes befejezése után Francziaországgal, habár csak néhány tarifatételre nézve, szerződés is fog köttetni.

Értékpapirok szelvényeire eső kamat

november 2-ikától november 8-áig.

	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magy. államadósság. db							
M. vas. kölcs. „	2.0167	2.0333	2.0500	2.0667	2.0833	2.1000	2.1167
Göm. á. v. zl. „	1.8958	1.9167	1.9375	1.9583	1.9792	2.0000	2.0208
Keleti vas. els. „	5.0417	5.0833	5.1250	5.1667	5.2083	5.2500	5.2917
K. v. kö v. ar. „	1.6806	1.6944	1.7083	1.7222	1.7361	1.7500	1.7639
T.-szeg. kö cs. „	0.3414	0.3556	0.3667	0.3778	0.3889	0.4000	0.4111
M. papirj. rad. „	2.0972	2.1111	2.1250	2.1389	2.1528	2.1667	2.1806
M. ar. jár. 100 f. t	2.0167	2.0333	2.0500	2.0667	2.0833	2.1690	2.1767
M. ar. jár. 4%	1.3444	1.3556	1.3667	1.3778	1.3889	1.4000	1.4111
M. földteh. „	0.0136	0.0271	0.0407	0.0513	0.0678	0.0814	0.1050
Erd. földth. „	1.6411	1.6516	1.6682	1.6818	1.6953	1.7089	1.7225
Szölő vits. „	1.5629	1.5758	1.5888	1.6017	1.6146	1.6275	1.6404
Pest v. ki. 6% db	2.0167	2.0333	2.0500	2.0667	2.0833	2.1000	2.1167
„ „ „ 5% „	0.8472	0.8611	0.8750	0.8889	0.9028	0.9167	0.9306
Osztr. államadósság.							
O. ál. adós. papir	0.0117	0.0233	0.0350	0.0467	0.0583	0.0700	0.0816
O. sz. ez. jan. júl.	1.4117	1.4233	1.4350	1.4467	1.4583	1.4700	1.4816
„ ápril — ok. ób.	0.3617	0.3733	0.3850	0.3967	0.4083	0.4200	0.4316
Osztr. papirjárd.	0.8472	0.8611	0.8750	0.8889	0.9028	0.9164	0.9303
„ aranyj. rd.	0.3144	0.3256	0.3667	0.3778	0.3889	0.4000	0.4111
1860. egész sorsj.	0.0556	0.1111	0.1667	0.2222	0.2778	0.3333	0.3889
„ ötöd sorsj.	0.0111	0.0222	0.0333	0.0444	0.0556	0.0667	0.0778
1854. sorsj. db	4.2233	4.2467	4.2700	4.2933	4.3167	4.3405	4.3630
Bécs vár. köl. s.	1.6806	1.6944	1.7083	1.7222	1.7361	1.7500	1.7639
Közl. váll. db.							
Alf.-fium. v. 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4414	3.4722	3.5000	3.5278
B.-domb. zák 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4444	3.4722	3.5000	3.5278
Déli vaspal. 5%	0.0278	0.0556	0.0833	0.1111	0.1389	0.1667	0.1945
Északk. 1. vp. 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4444	3.4722	3.5000	3.5278
Erdélyi vasp. 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4444	3.4722	3.5000	3.5278
Kassa-od. vp. 4%	2.6889	2.7111	2.7333	2.7556	2.7778	2.8000	2.8222
Osztr. áll. mv 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4444	3.4722	3.5000	3.5278
Pécs-barcsi v 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4444	3.4722	3.5000	3.5278
Tiszai vasut 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4444	3.4724	3.5000	3.5278
Záloglevelek 100 frt.							
M. fh. p. rt. 5½%	0.0153	0.0360	0.0458	0.0611	0.0764	0.0917	0.1070
M. fh. papiré. 5%	0.0139	0.0278	0.0417	0.0556	0.0694	0.0833	0.0972
M. fh. „ 4½%	0.3975	0.4000	0.4125	0.4250	0.4375	6.4500	0.4625
M. fh. a. v. ez. 5%	1.0167	1.0333	1.0500	1.0667	1.0833	1.1000	1.1167
M. jelzálog 5½%	1.8486	1.8639	1.8792	1.8944	1.9097	1.9260	1.9413
M. á. fh. r. t. 6%	2.5167	2.5333	2.5500	2.5667	2.5833	2.6000	2.6167
M. á. fh. r. 5½%	2.3069	2.3222	2.3375	2.3528	2.3681	2.3833	2.3986
Osztr.-m. b. 5%	1.6896	1.6944	1.7083	1.7222	1.7381	1.7506	1.7639
Pesti m. k. b. 6%	1.5167	1.5333	1.5500	1.5667	1.5833	1.6092	1.6169
Pesti m. k. 5½%	1.3903	1.4056	1.4208	1.4361	1.4514	1.4667	1.4820
Elsőbbségek db.							
Báttasz.-d. v. 5%	0.8611	0.8889	0.9167	0.9444	0.9722	1.0000	1.0278
Dunagozh. t. 5%	5.0417	5.0833	5.1250	5.1567	5.2083	5.2500	2.2917
És akkel. v. 5%	1.2917	1.3333	1.3750	1.4167	1.4583	1.5000	1.5417
M. galicz. v. 5%	1.6944	1.7222	1.7500	1.7778	1.8056	1.8333	1.8611
Első erdélyi v %	0.8616	0.8889	0.9167	0.9444	0.9722	1.0000	1.0278
Kassa-od. v. 5%	3.3611	3.3889	3.4167	3.4441	3.4722	3.5000	3.5278

Sertéskereskedelmi csarnok Budapest—Kőbányán.

Kőbánya, nov. 1. Nagyobb kinálat miatt az árak hátrálók. Magyar öreg nehéz 56—, fiatal nehéz 57—57½, közép 57—57½—, könnyü 58—, szedett közép 55—56, könnyü 55—56, Romániai bakonyi nehéz —.— átmeneti, közép 57—57½ átmeneti, könnyü 57—57½, átmeneti, eredeti nehéz 56— átmeneti, könnyü 55— átmeneti, Szerbiai nehéz 59— átmeneti, közép 57½— átmeneti, könnyü 57— stb. Az árak páronkint 45 kilós és 4%-os levonással kilogrammonkint értendők. Románia és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak el, vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megtérittetik.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— Ünnepi forgalom. —

— november 1.

A buzaüzlet ma valamivel csendesebb irányt követett. A kinálat gyenge volt és többnyire alárendeltebb minőségü áruból állott, a bevásárlásoknál csak egyes malmok vettek részt, melyek csak csekély vételkedvet tanusitottak és a forgalom csak mintegy 7000 métermázsára szoritkozott, mi meglehetösen változatlan árakon vétetett piaczról. — Egyéb gabonanemekben a forgalom rendkivül gyér volt és az irány s az árak teljesen változatlanok mnradtak. — Eladatott:

Buza: Tiszavidéki 100 mm. 77 k. 12.85 frt, 200 mm. 77.2 k. 12.95 frt, 300 mm. 76 k. 12.80 frt, 100 mm. 76 k. 12.85 frt, 100 mm. 76 k. 12.80 frt, 200 mm. 76.2 k. 12.80 frt, 100 mm. 75.5 k. 12.60 frt, 300 mm. 75 k. 12.70 frt, mind három hóra.

Pestvidéki 300 mm. 75.5 k. 12.35 frt, 100 mm. 75 k. 12.35 frt, 130 mm. 75 k. 12.45 frt, mind három hóra.

Fehérmegyei 400 mm. 72 k. 12 frt, három hóra.

Felsőtiszavidéki 400 mm. 78.5 k. 13 frt, 100 mm. 77.2 k. 12.40 frt, 100 mm. 74.5 k. 12.20 frt, 200 mm. 74.5 k. 12.10 frt, mind három hóra.

Északmagyarországi 200 mm. 76.2 k. 12.10 frt, 100 mm. 76 k. 12.20 frt, 100 mm. 76.2 k. 12.20 frt, 100 mm. 76 k. 12.10 frt, 100 mm. 74.2 k. 12.10 frt, 100 mm. 75 k. 12 frt, mind három hóra.

Erdélyi 200 mm. 73 k. 11.60 frt, 100 mm. 69.8 k. 11.60 frt, mindkettő három hóra.

Rozs 400 mm. 8.70 frt és 200 mm. 8.85 frt, mindkettő készpénz.

Zab 800 mm. 7.65 frt, 100 mm. 7.50 frt, 200 mm. 7.80 frt, mind készpénz.

Uj tengeri 200 mm. 5.50 frt készpénz.

Határidőüzlet ma teljesen üzlettelen volt, az irány ellanyhult.

Déli 12 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	12.87½—12.92½
Bánsági tengeri május—juniusra	7.27½— 7.30
Szokványzab tavaszra	8.30—— 8.35

Értéktőzsde.

— Ünnepi forgalom. —

A mai tőzsde kedvező irányban folyt le, és ugy osztrák hitelrészvényekben, mint járadékokban jelentékeny forgalom fejlődött ki. Osztrák hitelrészvény 367.30-on indult, gyengült 366.70-ig, emelkedett ismét 367.40-re és gyengült ujból 367.10-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 119.50-től 120,50-ig köttetett; magyar 4%-os aranyjáradék 89.65-ön indult, emelkedett 89.77½-ig és gyengült ismét 89.70-ig, magyar papirjáradék 88.40-től 88.45-ig köttetett.

12 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 367.10—367.20, magyar 4%-os aranyjáradék 89.70—89.80, magyar papirjáradék 88.45—88.55.

Napirend november 2-án.

Naptár. Szerda. R. kath.: Halottak emléknapja. Prot.: Istenes. Görög-orosz: (okt. 21.) Nagy Hillarion. Zsidó: (marchesvan 20.) Nap kel 6 ó 47 p., nyug. 4 ó. 47 p. Hold kel 2 ó. 34 p. d. u., nyug. 1 óra 26 p. reggel.

Magyar történelmi társulat ülése d. u. 5 órakor az akadémia Kisfaludy-termében. Felolvas: Thallóczy Lajos.

A magyar gyarmatáru kereskedők végrehajtó bizottságának folytatólagos ülése a Hungáriában d. u. 3 órakor.

A magyar tudományos akadémia nyelvtudományi bizottságának ülése d. u. 5 órakor.

Eszterházy képtár d. e. 9—1-ig.
Muzeumban képtár d. e. 9—1-ig.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.
Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.
Muzeumi könyvtár d. e. 9—1-ig.
Állatkert nyitva egész nap.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

NYILT-TÉR.

—

Ét-service, finoman diszitve, 6 személyre 15 frt stb. Kávé-, tea- és mocca-service 6 személyre 5 frt stb. Alkalmi ajándéknak való legfinomabb ujdonságok. — **Fischer J.** porczellán- és majolika-gyáros. **Budapesten, bécsi-utcza 3.**
2661

DARKAUI iblanysó
HALLI iblanysó

mindig friss töltésben kapható

MATTONI ÉS WILLE

cs. k. udv. szállitók ásványvizteleptükben,
budai király-keserüforrások tulajdonosai
Budapesten, (Dianafürdő-épület.)
2221

Szinházak és mulatságok.

—

Nemzeti szinház.

Szerdán, 1881. november 2-án:

Váljunk el!

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Sardou V. és Najac E, forditotta Fáy J. Béla.

Személyek:

Des Prunelles	Halmi	Bafourdin	Egressy
Cyprienne	Molnárné	Valentin	Hetényi
Gratignan	Náday	Josephine	Vizváriné
Clavignac	Berecényi	Kapus	Sántha
Brionné	Lendvayné	Jamarot	Pintér
Valfontaine-né	Békessy I.	Szobapinczér	Faludi
Lusignan	Györgyné		

Kezdete 7 órakor.

—

Holnap, nov. 3-án: „A fekete domino“ Vig dalmű 3 felv. -- Ezzel: „Rococo“ Ballet 1 felv.

—

Népszinház.

Szerdán, november 2 án:

A molnár és gyermeke.

Népdráma 5 felv. Irta Raupach. forditotta Szerdahelyi.

Személyek:

Reinhold Kristóf	Ditrói	Reimond	Komáromi
Maria, lánya	Ditróiné.	Margaréta	Sió Irma
Kunigunda	Pártényiné	Jakab	Karikás
Evald, lelkész	V. Kovács	András	Hatvani
Brümingné	Klárné	John, sirásó	Kassai
Konrád, fia	Toldi		

Kezdete 7 órakor.

—

Holnap, nov. 3-án: „A karácsonyfa.“ Tündéries látványosság 3 felvonásban

Utolsó hét. Kedden, 1881. évi nov. 8-án hucsu-előadás.

RENZ-LOVARDA

a váczi körut és alkotmány-utcza sarkán.

Ma szerdán, 1881. évi november hó 2-án

rendkivüli előadás.

Nagy fogadási viaskodás két budapesti polgár, Frankovits lovászmester és Blazsenak Reinhold polg. géplakatos s ak között, mely kölcsönös fogadásuk eldöntésére, a szokásos viaskodási szabályok szerint ma az előadás záradékául fog megtörténni. — Nagy sövényugratás. Nagy chinai ünnep, ujonnan szinre rendezte és jelenetezte Renz E. igazgató. — Bővebbet a falragaszok — Holnap csütörtökön előadás.

2864 Mély tisztelettel **Renz Ernő,** igazgató.

IDŐJÁRÁS.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (765) a kontinens északnyugati részében, a depresszió (753—755) az Adriai tengernél emelkedésben van s benyulik Magyarországba (755). Az idő általában borus, északon hideg, délen nyugtalan esős.

Hazánkban: Többnyire északi és nyugatias csendesebb szelek mellett a hőmérséklet alig változott, a légnyomás részben kevéssel nagyobbodott. Az idő általában borus, csapadékos; északnyugaton hideg, részben havas; délkeleten enyhébb esős. A borus és bő csapadékos idő még alig egy napig tart s utána változó jelleget öltve egyre hidegebb, délen hűvösebb és kevésbé csapadékos lesz.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Kisebbedő hőmérséklet mellett többnyire borus, csapadékos időt várhatni a jövő napra, helyenkint derüléssel félbeszakitva.

Az időjelző intézet távirati jelentése.
1881. november 1. reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérsék et Celsius fokban	Csapadék mm.	Felhőzet
Arad	57 4	ENY₂	+ 5.7	29	●
Besztercze	56.6	○	+10 4	20	●
Besztercebánya	58 3	E₁	+ 2.8	n	●
Budapest	57.7	ENY₂	+ 1.4	15	●
Csáktornya	59 5	EK₁	+ 0 0	*20	●
Debreczen	57.3	E₄	+ 2.6	28	●
Eger	57 0	E₁	+ 5 3	14	●
Eszék	—	—	— —	—	—
Fiume	55.6	E₁	+ 6 5	9	●
Késmárk	63.1	E₂	— 1 9	*10	●
Keszthely	59 1	E₆	+ 0 2	11	●
Kolozsvár	54.6	DK₁	+11.8	13	◐
Magyar Óvár	59 7	ENY₄	— 0 5	* 9	●
Mármaros-Sziget	—	—	— —	—	—
Nagy-Enyed	58 5	DNY₁	+10 8	2	≡
Nagy Szeben	55 8	D₁	+ 9.7	4	●
Nagyvárad	58.3	○	+ 6 0	23	●
Orsova	59 6	○	+ 9 0	16	●
Pancsova	54 7	E₁	+ 5.3	35	●
Selmeczbánya	58 1	NY₃	+ 2 0	8	≡
Sopron	60 6	ENY₂	— 0.2	*14	●
Szatmár-Németi	54 9	DK₂	+ 5 4	20	●
Szeged	—	—	— —	—	—
Szepsi-Szt.-György	57 6	○	+ 8.0	—	◐
Szolnok	56 3	D₁	+ 4 9	20	●
Temesvár	59 3	NY₁	+ 5 2	25	●
Trencsén	59 0	E₁	+ 0 3	5	●
Ungvár	56 1	NY₁	+ 4 6	25	●
Zágráb	58.6	EK₂	+ 0.8	*11	●
Bécs	61 2	ENY₂	— 0 6	10	●
Bregenz	61.5	NY₁	+ 0 4	1	●
Lesina	—	—	— —	—	—
Pola	54 8	K₂	+ 8 4	2	●
Prága	62 5	ENY₂	— 2 1	4	●

Adán 1881. május 1-én arany érem. **Z.-Egerszeg 1881. május 2-án első dij.**

Brogle J. ès Müller

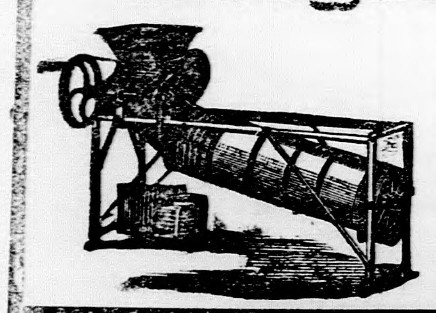

gép- és rostalemez-gyár

Budapesten a Margit-hid közelében

készit: **Trieuröket,** (konkolyválasztó) 6 különféle nagyságban, **Trieur hengereket** malmok számára, **koptatókaszelelő rostákat. — Szitákat és rostákat** cséplőgépek számára.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik. 2164

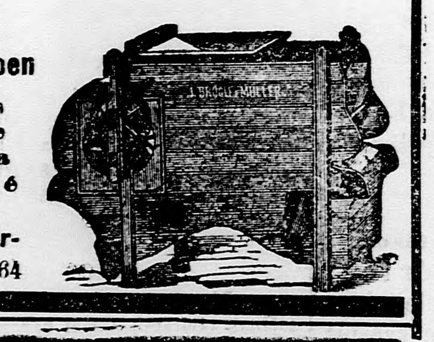

A lótenyésztés emelésére alakult

társaság által nyilvánosságra hozatik, miszerint f. hó **november** 3-án d. e. 11 órakor a **lóvásártéren lovak** és ehhez tartozó tárgyak

nyilvános árverés

alá kerülnek, melyre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Az igazgatóság

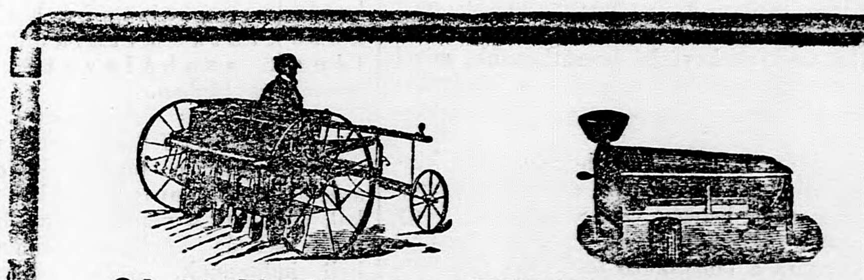

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN,

ajánlják

könnyü fajta szórvavető és

sorvető-gépeiket

kanalas és meritőkorongos rendszerrel, továbbá

szabadalmazott 3 vasu ekéiket

Backer tisztitó rostáikat,

eredeti Pernollett-konkolyválasztókat (Trieur)

stb. a legjutányosabb arak mellett.

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve. 2450

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires magyar, német és franczia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfierő. Ára 2 frt 50 kr

Titkos betegségeket

és a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt.)

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső** szüküléseket, friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást,** a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, **katonai és polgári** főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatak nyomán kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

specialista Weiss J.

gyak. **orvos és szülész,** az itteni csász. kir. katonai **főkórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 2298

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczeg-(uri)-utcza 6. szám, bemenet a lépcsőn. Naponkint délelőtti 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

2199 **Dr. Fr. Lengiel**

NYIRBALZSAMA

már magában a növény-nedv, mely a nyirfából foly, ha annak törzsét megfurjuk, régóta mint kitünő szépitő szer ismeretes; ha azonban ezen nedvből a feltaláló utasitása szerint vegyészi uton balzsamot készitünk, csodás hatásu lesz.

Ha este az arczot vagy bőrrészeket azzal bekenjük, **már a következő napreggelén majdnem láthatatlan korpa válik el a bőrtől, mely vakitó fehér és puhává lesz.**

Ezen balzsam simitja az arczban támadt barázdákat és himlőhelyeket és fiatal külszint ad neki, a bőrnek fehérséget, puhaságot és frisseséget kölcsönöz, rövid idő alatt szeplő, májfolt, anyafolt, vörös orrt, és a bőr minden tisztátlanságát eltávolitja. — Egy korsó ára használati utasitással 1 frt 50 kr, póstai szétküldéssel 10 krral több. **Főraktár Magyarország számára: Török József gyógyszerész, király-utcza Budapest. Pozsony: Pisztory F. gyógysz. Temesvár: Tarcsay József gyógysz. Zágráb: Mittelbach Zsigm. gyógyszerésznél.**

Jelzálog-kölcsön

5—5½ kamat mellett fekvő birtokra s fővárosi bérházakra eszközölhető s a fekvőségeket terhelő drágább kölcsön konvertálható. — ajánlatok „Földhitel“ alatt, Árpád-utcza 9 sz. intézendők. 2848

Hirdetések

e lap részére

felvétetnek

a kiadó-hivatalban

himző-utcza 1. sz.

Legfinomabb minőségü

Gummi

vagy

halhólyag óvszer

tuczatja 2–6 frtig,

női különlegességek

ára 4 frt.

Pollitzer Móricz

sebkötő készitő.

Mindenféle prágai bőrből készült tasztyük legnagyobb raktára, nagyban s kicsiben

BUDAPEST,

Deák-Ferencz-utcza.

Fiók üzlet: király-utcza 3. sz. a 6 ezy ház mellett.

Megrendelések posta fordultával utánvét mellett azonnal teljesittetnek. 2292

Uj ajánlatraméltó sorsjegypapirok!

Évenkint 5 huzás.

Első huzás már november 12-én!
Második huzás már deczember 12-én!
Harmadik huzás már január 14-én!

Főnyeremény: **100,000** frk aranyban!

Legkisebb nyerem 100 frk aranyban!

3%-os Szerb sorsjegyek

Áruba bocsátjuk ezeket készpénzfizetés mellett, szigoruan a hivatalos árfolyam szerint. (Most 44 forint.)

Szállitási jegyek

4 frt részletfizetés- és a hátralékos 40 frtnak 25 kr kamattal január 15-én való megfizetése mellett.

Kibocsátunk **átvéti jegyeket** 11 havi 4 frtos részletfizetésre.

Minden esetben a vevő azonnal és egyedül játszik az összes nyereményekre.

Cohn C., Wollzeile 10. és 13 **„Mercur“** Bécs, Wollzeile 10. és 13.

kiadóhivatalának váltóüzlete. 2859

Magyar és erdélyi asztali és kitünő pecsenye-borokat, valódi Rózsamálit, kékayelüt, valódi franczia (via sec) pezsgőt ajánl

LOBMAYER J. F.

borkereskedése, IV. Károly-körut 18. szám.

az erdélyi püspöki bor-eladási fő-ügynökség; Ramassetter Vince utóda balaton-menti borainak; Jules Mumm & Co. rheimsi pezsgőinek; Pet. Arnold Mumm rajnai és moseli

borainak főraktára.

27-3

Első budapesti butor-bazár

és papirkárpit-gyáros

Áldási Ignácz

Butor-raktár: Deák-Ferencz-utcza 7. sz.
Papirkárpit-raktár: bécsi-utcza 4. szám alatt.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, teljes

háló, ebédlőszobák és terem-berendezéseket

legujabb rajzok szerint. — Főkép figyelmeztetem a t. közönséget ujonan összeállitott csoportokba beosztott képes árjegyzékemre, melyből bővebbet láthatni s ingyen kaphtó.

Megrendelések pontosan teljesittetnek. — Vidéki megrendelések 2 % előleg beküldése mellett utánvétellel teljesittetnak. — Engedmény 4%. — Papirkárpit minták kivánatra. 2578

200

forintért jotállás mellett

egész uj rugonyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint minden alaku uj kocsik igen jutányos áron állnak nagy mennyiségben eladásra, csak kétszer még **halottas kocsik is vannak.**

BOGDÁN JÓZSEF

raktárában,

Muzeum-körut 10-ik szám

69 **Kocsi-gyár helyiség:**

páva-utcza 10. szám. alatt saját házában

BUDAPESTEN.

Legszebb és legolcsóbb **Világitás!**

Kölbl G.

szabadalm.

Duplex-égője

minden lámpára alkalmazható

Képviselő kerestetik.

20% fékartás, világitó erő: 3 gázláng jeles előtö készülékkel.

Gyar: Bécs, III., Fasangasse 31.

2835

ELEGANS.

Egy öltözet	18—50 frt
Egy gyász öltözet	30—60 frt
Egy felöltöny gyászi	25—50 frt
Egy felöltö	12—50 frt
Egy papi felöltö	25—50 frt
Egy szalon kabát	24—60 frt
Egy frakk	18—60 frt
Egy nadrág	6—18 frt
Egy utazó köpeny vizhatlan	22—35 frt
Egy háló köntös	14—40 frt
Egy vadász kabát	10—25 frt
Egy fiunak való öltözet	10—25 frt

Minden a legujabb fagon szerint tiszta gyapju kelmékből, kitünő tartósan dolgozva a legolcsóbb szabott árakon (a körülményeket tekintetbe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB

császár és kir. udvari szállitónál

Legnagyobb

férfi- és fiuruha-raktárának,

Budapesten,

Kristóf-tér 9. szám I. emelet

a „Nagy Kristóf“-hoz.

Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 2178

Egy csődtömegből oly olcsó áron szereztem egy nagy kézmü- és vászonáru-raktárt, hogy képes vagyok

csak 6 frt 90 krért

10 egész méter szép divatos női ruhakelmét, 8 egész méter koczkás ágynemünek valót, 3 darab tiszta fehér vászon-zsebkendőt, egy női pamut-kendőt, 3 darab vászontörülközőt, utánvét mellet küldeni.

METZGER C.,

Fleischmarkt 16, Bécs.

Gummi vagy halhólyag

legfinomabb minőségü valodi franczia **präservatif tuczatja 1 frtiól 5 frtig,** valamint

Különlegesség k nőigyek számára

(franczia szivacsok)

tuczatja 2 és 3 frt, titoktartva szétküld

GUMMI-WAAREN-AGENTIE

Alex. Mosé

2195 Wien, I. Köllnergase 4. I. em.

A f.lgyógyult ezeket irja:

A

tüdő- és gyomorbaj

meggyógyitva.

Gyógyjelentés Pécsből.

Tekintetet ur!

Kötelességem önnel, éltem megmentőjével tudatni, miszerint mult év deczember havaban már minden felől lemondtak rólam s az életemhez semmitsem biztak. Borzasztó kehögésben szenvedtem gyakori vérhányással, s közmüvességem fel,tatásarol már rég óta szó sem lehetett. Ekkor több oldalról javaslat folytán, elkezdtem az önfele jegesen oly annyira magasztalt gyógytapszereit, (maláta-kivonat, egészségi sör, malátacsokolad, maláta-kivonat czukorkák s a konczentrált maláta-kivonatot) használni, s há a legyen az égnek mióta az ön Hoff-féle maláta-készitményeit használom, azóta folyton mindinkább erősbödém, a köhögés és a verhányás megszünt, s most már annyira helyre vagyok ismet állitva, hogy mesterségemet könnyen elláthatom, s az oly drága munkás egészségét elhoesajthattam. Nőm és gyermekeim is köszönetöket fejezik ki fentartásuk megmentéséért. Kérem ezeket a szenvedők javára köztudomásuvá tenni s maradtam határtalan hálás köszönetem mellett.

Pleguszowsky András,

férfiszabó, ezelőtt **Bécsben most** Krakóban.

Kérem 25 palaczk maláta-sör megküldését.

2 forintnn alól semmitsem küldetik el.

A I gelső valóti nyákoldó, gyegyhatású Hoff Jánesféle maláta mellezukorkák kék papirosban vannak. Ezek már a 30 évi üzlet fennállas óta 57 kitüntetésben részesültek

Hivatalos gyógyjelentés.

Berlin, az új laktanya kórháza, a tüzér utczában. A kitünő Hoff-féle malatakivonat-egészsegi sörnek, mely a sebesültekkel oly jót tett, hogy azok azt nem örömest nélkülözik, egy ujabb szállitássért kéri önt fel az ápoló hölgyek nevében.

ROON, miniszter.

HOFF JÁNOS-féle főüzlete

Magyarország számára

Budapest, zsibárus-utcza 7.

a főposta átellenében.

Nagy festmény árverés

ma és a következő napokban, a „Tigris“ szálloda nagy termében.

Az itt kiállitott Cav. Della Chiesa di Cervignasco-féle képtár Turinból, a kiállitónak Párisba való utazása folytán, fontebb jelzett napokon, 11-től 4 óráig nyilvános árverés utján, a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

E gyüjtemény az olasz holland és franczia iskola régi mestereitől több mint 300 festményt tartalmaz. Közülük különösen megnevezésre méltók: **Corregio, Seb del Piombo, Guido Reni, Domenicino, Allori, Tintoretto, Dolce. Ferrari, Maratti, Salv. Rosa, Rubens, Van Dyk, Hals, Ruysdael, Ostade, Rembrandt, Teniers, Terburg, Wouwermann, Steen, Hobbema, Weenix, Heem, Mieris, Both, Wynants, Codde, Goyen, Greuze stb. stb.**

Ezen árverés a müvészi világ terén eseménynek tekintendő annal is inkább, minthogy minden festmény kedvelőnek kedvező alkalom nyilik, valódi mükincsek megszerzésére. Árverés ala kerül olasz mesterektől való körülbelül 150 kép, melyek különösen templomokban alkalmasak, s ezekre a főtisztelendő papság becses figyelme különösen felhivatik. A tárlat az árverés napjaig, látogatásokra naponként 10-től 4 óráig van nyitva. Katalogusok ugyanott kaphatók. Megrendeléseket elfogad az árverési helyiségben 2813

Kleinberger M. és fia mükereskedők.

Iskolai ügynökség.

GERSON ANNA asszony jártas nevelő- és tanerőket ajánl.

Gerson Anna (Beck Julia asszony leánya Bécsből) Budapesten, nádor-utcza 15. sz. Olcso lakás és ellátás. 2752

HIRDETMÉNY.

Az **„istvántelki földmives- és kertész-iskola“** kertjéből (posta Rakos-Palota) kaphatni:

1. Legjobb és legszebb faju gyümölcsfa csemeték: 20 kr.—40 krig
2. Különböző koru közönséges és diszfakat 3 kr.—30 krig
3. Különböző koru közönséges és diszbokrokat 3 kr.—30 krig

Részletes árjegyzéket bérmentve küld, s megrendeléseket is elfogad

2817 az igazgatóság.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wolauer könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya (rostély-utca 3. szám.